

เรื่อง

ธนาคารแห่งชาติ

ของ

พระยาสุริยานุวัตร

นายมานิต วสุวัต

พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ
มหาอำมาตย์เอก พระยาสุริยานุวัตร

ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศรีกรุง เชียงพานมอญ, พระนคร
นายกระแสร วสุวัต ผู้พิมพ์ ไซยาณา กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕

ด้วยอภิธานการ
จาก.พลเรือตรี.น.ว.ส.น.ว.
เรื่อง

ธนาคารแห่งชาติ

ของ

พระยาสุริยานุวัตร

นายมานิต วสุวัต

พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ
มหาอำมาตย์เอก พระยาสุริยานุวัตร

ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศรีกรุง เชียงพานมอญ, พระนคร
นายกระแสร วสุวัต ผู้พิมพ์ โฆษณา กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

เลขที่๑

เลขที่

เลขที่

น.๕๖๗๗๕

เรื่อง
ธนาคารแห่งชาติ
ของ
พระยาสุริยานุวัตร

มติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

"ธัมมิเมหเว! รักชาติธัมมจารี"

แปลว่า— ชรรณเวทย์! ย่อมอารักขาผู้ประพฤติเป็นชรรณ

ความมาหะอัน กาลาหณ ที่จะประพฤติดน
เป็นชรรณให้จงได้ อดปามะยอต่อต่ออุปสัคคินัน
จะสั่งเสริมให้เพื่อนเชื้อก็ สัมคแต่ร่วมสามัคคี
เป็นกำลังแข็งแรงโตม้นคง ภาทกว่าอคติ
สัประทริโก จะไม่ทิ้งรอมจำ ทำสภตามสามัคคี
ให้กำลังนี้กลดน้อย เรือมทวมลง

พระยาสุริยานุวัตร

รัฐมนตรี

(จากหนังสือ 'เค้านใจเพื่อน' ของคณะรัฐมนตรี)

มหาอำมาตย์เอก พระยาสุรียานุวัตร
ถึงแก่กรรม วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๕
อายุได้ ๗๔ ปี ๕ เดือน กับ ๑๐ วัน

คำนำ

ก่อนถึงคำนำ ข้าพเจ้าได้นำแม่พิมพ์ซึ่งถ่ายทำจาก ‘ตราประจำตัว’ และ ‘ลายมือ’ ของเจ้าคุณสุริยานุวัตร มาพิมพ์ไว้ โดยได้ ถอดมาจากหนังสือ ‘เตือนใจเพื่อน’ ของคณะรัฐมนตรี ซึ่งพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘. การที่ข้าพเจ้า เรียกว่า ‘มติของพระยาสุริยานุวัตร’ ตามที่พิมพ์ไว้ ก็เพราะมีความเข้าใจ ดังนี้:

ในดวงตราตอนเบื้องบนเป็นปณักษัตว์ ที่เกิด พระอาทิตย์เป็นเครื่องหมาย ถึงราชินิกุล ‘สุริยวงศ์’ ถัดลงมาเป็นอักษรย่อนามตัวของท่าน ที่เบื้องล่างมี ประโยคว่า “ธรรมโมหะเว รักษากิธัมมจารี” ข้าพเจ้าได้เคยเห็นท่านใช้ แบบจดหมายของท่านมีดวงตราอย่างนี้ และได้เห็นท่านสรวนแหว่นตราลักษณะ เดียวกันประจำนออยู่เดิมกับที่ข้าพเจ้าได้ทราบ ว่า พังจะได้ ถอดแหว่นตรา วนออกจากกนกของท่านก่อนหน้าถึงแก่กรรมเพียงวันเดียวเท่านั้น

ธัมโมหะเว! รักษากิธัมมจารี!

แปลว่า ธรรมเวทย์! ย่อมอารักขาผู้ประพฤติเป็นธรรม

“ธรรมเวทย์!” คำนี้ ถ้าพิจารณาถนัดหนึ่งจะเห็นได้ว่า มี นัยะหมายถึงความของอาจกล่าวหาญเพื่อความ เป็นธรรม มิใช่เป็นคำฮั่นหาญ ตะมุตะม่อม แต่เป็นคำฮั่นแข็งแรงเพื่อต้องการความเป็นธรรมโดยผู้กล่าว ได้ คงอยู่ในธรรมแล้ว

เจ้าคุณสุริยานุวัตร ได้ ตมคติของตนไว้ประจำตัวท่านตั้งแต่ก่อนข้าพเจ้าเกิด หรือเมื่อใดก็ตาม แต่ข้าพเจ้าก็ ได้ เห็นโดยถ่องแท้ว่าท่านได้รักษามติของท่าน ข้อนี้อย่างเคร่งครัดมาแต่บัดนี้

ในหนังสือ ‘พระบรมราชาธิราช และ พระราชหัตถ์เลขา สมเด็จพระรามา จิบดีศรีรัตนมหาสุภาพางกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชทาน

แต่มาหาอำมาตย์เอก พระยาสุริยานุวัตร (เกิดบุญนาค) ซึ่งคุณหญิงสุริยานุวัตร
พิมพ์ แจกในงานพระราชทานเพลิงศพของท่านเจ้าคุณครวณ มีพระราชดำรัส
ส่วนพระองค์พระมหากรุณาธิคุณให้นำนำฟังในพฤติการณ์ของเจ้าคุณสุริยานุวัตร
อยู่เป็นอันมาก ก็ยังมีคำนำ ของ คุณหลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรี
ว่าถาวร กระทรวงการต่างประเทศกล่าวไว้ว่า

“ท่านได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ”

“ท่านได้ตั้งหน้าทำการได้ผลสมบูรณ์ในราชการทางทูต”

“ท่านได้กระทำการ (เรื่องฉันทนา) ซึ่งแทบกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิวัติ”

“ท่านขอด้วยต่อความกตัญญูเห็นของท่าน”

“พระยาสุริยานุวัตร” ยังได้คำที่ จะ ปฏิวัติใน ทาง การคลัง คือไปโดย
เปลี่ยนมาตรฐานเงินตรามาเป็น มาตรฐานทองคำ และใช้ ธาตุต่าง
แทนอัฐ”

“แม้จะอยู่ในวัยชรา แต่กำลังดวงจิตของท่านยังเข้มแข็งอยู่เสมอ”

ท่านผู้อ่านคงจะเห็นพ้องด้วยข้าพเจ้าแล้วในข้อที่ว่า เจ้าคุณสุริยา ได้ ตั้ง
มติประจำตัวของท่านนั้นแล้ว ท่านก็ได้ประพฤติตามแนวนั้นพร้อมด้วยกำลังใจ
อันองอาจกล้าหาญจนตลอดอายุของท่าน สัมด้วยอรรถาธิบายที่ท่านได้เขียน
ไว้ ใ้เห็นดี เห็น ว่า “ความมานะ อัน กล้าหาญ ที่ จะ ประพฤติตน เป็น ขรรคมให้
จงได้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด”

ข้าพเจ้าขอ ทูลคำบดบังพานชาว ถนนกรุงเกษมติดกับบ้านของท่านมาช้านาน
พียงย้ายไปอยู่ บ้านภาพยนตร์เลี้ยงศรีกรุง คำบดบังกับ คือ เมื่อ ท่านได้ ถึง แก่กรรม
แล้ว ท่านได้มีพระคุณต่อข้าพเจ้ามากมายทั้งในด้านตัวและกิจการ ดังว่าท่าน
ได้ กรุณาและไว้เนื้อเชื่อใจคือ ข้าพเจ้าเลี้ยงลูกหลาน

กิจวัตรประจำตัวของท่านคือการ เขียนหนังสือ และ ท่าน ตั้งใจ เขียน

ก

เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติทั้งสิ้น ไม่มีทางบันเทิงเลย ความเห็นของท่าน
มีต่าง ๆ และมากหลาย หนังสือพิมพ์ศรีกรุงไม่ใช่แหล่งเดียวสำหรับแสดงความเห็น
ของท่าน ท่านเคยเขียนลงในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ก็มาก ถัดแล้วแต่สภาพ
และเหตุการณ์

ความเห็นของท่านจะเป็นเรื่องอะไร ๆ ก็คงด้วยลักษณะ “ธรรมดา...”
คือองอาจและแข็งแรงเพื่อธรรมะ ท่านมีใจกล้าหาญมีใจน้อยจึงได้กล้าเขียน
‘ทรัพย์สินศาสตร์’ อันเป็นต้นราก ของ หลักประชาธิปไตย อันในสมัยสมบูรณาญา-
สิทธิราชถึง ๒ เดิม ต่อมาเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ท่านเขียนขึ้น
อีกเล่มหนึ่ง ชื่อ ‘เศรษฐกิจและการเมือง’ หรือ ‘ทรัพย์สินศาสตร์’ เล่ม ๓ คอนัน
ข้าพเจ้าขอแนะนำค่าของท่านมากค่าไว้ในตอนด้วย

ท่านได้กล่าวแก่ข้าพเจ้าว่า “ฉันได้เรียนมาในทางนี้ ได้เห็นแจ้งว่า
อะไรคือประโยชน์ของประเทศชาติ ฉันกล้าพูดเพื่อประโยชน์อันนี้ และได้พูด
ตามความจริงฉันจะต้องถ่วงอะไร เมื่อพูดถึงผลย่อมจำเป็นจะต้องถ่วงถึงเหตุ
ที่จริงฉันเขียนเพราะความจำเป็นแต่พอควรเท่านั้น”

ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๘ นั้นท่านป่วยบ่อย ๆ ถึงกระนั้นท่านก็ยัง
อุตสาหะเขียน เขียนจนใคร ๆ ต้องช่วยกันทักทวนเพราะเห็นว่าท่านเจ็บเพราะ
การเขียนหนังสือ แต่ท่านไม่ยอม ถ้าไม่ถึงกับล้มหมอนท่านเป็นต้องเขียน
จนได้ เรื่องที่เขียนไม่มีอะไรอื่น ถ้วนแล้วแต่ เรื่อง ขทางและแนะ นำให้ เป็น
ประโยชน์แก่ประเทศชาติทั้งสิ้น เรื่องที่ท่านได้เคยพูดกับข้าพเจ้าอีกว่า “อายุ
ฉันปานนี้แล้ว ยังจะให้มันยืนไปถึงไหนอีก ถ้าฉันเก็บเอาความหวังดีของประเทศ
ชาติไว้แต่ในใจให้มันตายคามไปด้วยจะมีประโยชน์อะไร”

ความมุ่งหมายสำคัญของท่านคือเรื่องตั้ง ‘ธนาคารแห่งชาติ’ หรือธนาคาร
กลางของประเทศสยาม ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้คัดเอาเฉพาะแต่ความเห็น
ของท่านในเรื่องนี้ที่ได้ลงในหนังสือพิมพ์ ศรีกรุง มารวบรวมขึ้นเป็นเล่มสมุด ชื่อ

ความในความเห็นของท่านเหล่านั้นจะอธิบายในตัวเองว่าชนาकरแห่งชาติจะเป็น
ประโยชน์แก่ประเทศและประชาชนชาวสยามเพียงไร ทั้งจะอธิบายถึงคุณสมบัติ
และความตั้งใจจริงของท่านผู้เขียน ว่ามีความรักประเทศชาติเพียงไรด้วย

ขอให้ ชนาकरแห่งชาติจงสำเร็จตามความมุ่งหมาย ของ
เจ้าคุณสุริยานุวัตร โดยเร็ว ประสงค์เดียวกับการใช้
สทงศ์แทนอัฐีซึ่งเป็นความคิดของท่าน แต่ยังมีทัน
ประกาศใช้ ท่านก็ลาออกจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวง
พระคลังเสียก่อนนั้นด้วยเทอญ

แม้ร่างกายเจ้าคุณสุริยานุวัตร ได้ล่วงดับไปแล้วก็ดี แต่กิจการที่ได้กระทำ
เพราะความรักประเทศชาติอันแน่วแน่ของท่าน จะปรากฏ เกียรติยศ อยู่มีรู้เลื่อม
ถอย ขอท่านผู้รักประเทศชาติทั้งหลายที่ได้อ่านหนังสือนี้ โปรดอธิษฐาน
ขอให้ วิญญาณของเจ้าคุณสุริยานุวัตร ผู้ได้กระทำคุณประโยชน์อันดังงามไว้
แก่ประชาชนชาวสยามเป็นเนืองนิจประการถ้วนน ด้าวรอยู่ในสุคติบัง ๆ จนไป
ด้วยเทอญ.

มานิต วสุวัต

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๗

เรื่อง
ธนาคารแห่งชาติ
ของ
พระยาสุริยานุวัตร

(คัดจากหนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๓๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๗)

นโยบายการบำรุงเศรษฐกิจของบ้านเมือง
ที่ตกต่ำให้กลับฟื้นคืนได้

เมื่อไร ธนาคาร ชาติของกรุงสยามจะตั้ง ขึ้นได้ เป็นเรื่องของคนทั้งหลาย
กระหาย อยากทราบ ความจริง อยู่มาก เพราะได้ทราบ ว่า ตามโครงการ
ของธนาคาร ชาติที่พระยาสุริยานุวัตร เสนาบดีคลังเก่าได้ ร่างขึ้นเสนอนั้น วาง
กำหนดไว้ว่า จะต้องลงทุนถึง ๒๐ ล้านบาท เพื่อจะขอตั้งธนาคารให้มีอำนาจ
ออก ธนบัตร เงิน เชื้อ หนี้ได้ ถึง ๕๐ ล้านบาท ซึ่งจะได้ เขามาใช้หมุนเวียนต่าง
เงินตรา รวมทั้งหมดด้วยจะ เป็นจำนวน ถึง ๗๐ ล้านบาท แต่จำนวน เงิน
ที่มีข้อบังคับไว้ว่าจะเอาไปใช้แต่ละเพาในสิ่งที่ มีค่ารับรอง เป็นประกันอย่างมั่นคง
มีฉะนั้น ธนาคารก็จะตรึงเงินให้ ไม่ได้ นอกจากการค้ำขอหนขายหนี้และ
หากำไรในค่าปริวรรตแลกเงินกับต่างประเทศ อย่างที่ธนาคารสามัญทำกันอยู่
ทั่วไป โดยที่จะไม่ให้เงินของตน นั้นไปค้ำคั่งอยู่ ไม่เกินกำหนด ๗ วัน ๑ เดือน
๓ เดือน ๖ เดือนเป็นอย่างช้าที่สุด โดยวัตถุประสงค์ ที่จะเรียกเอาคืนเงินนั้นมา

๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ใช้หมุนเวียนต่อไป นอกจากนั้น ห้ามไม่ให้ธนาคาร รับจำนอง หรือค้ำที่ดิน
เรียกส่วนไถ่มา เหมืองแร่ ป่าไม้หรือค่าเรือกำปั่น ซึ่งเป็นสิ่งอันไม่แน่นอนว่า
ราคาของเหล่านั้น จะยังยืนอยู่ได้ เป็นอันขาด วัตถุประสงค์ของ ธนาคาร
นี้ จะช่วย เหลือ เกื้อกูล ให้ ผู้ ชด ถัน ยากจน แต่ มี นิสัย ซื่อตรง ดี และ
มี ประกัน รับรอง ไม่ต่ำกว่า ๒๕๐๐ ในที่สุด แม้จะ ขอ กู้ เงิน ไป ทำ ทุน เพียง
๕๐ บาท เมื่อ ธนาคาร เห็น ว่า ผู้ กู้ และ ผู้ รับ ประกัน มี ฐานะมั่นคง พันธมิตรราย
แล้ว ธนาคาร จึง จะ ยอม ให้ กู้ ไป ได้ กล่าว แต่ เพียง ผู้ กู้ ชด ถัน ยากจน
เท่านั้น ธนาคาร จะ ทดลอง ทุน ให้ คง แต่ ๓๐ ถึง ๓๐ ล้าน บาท ก็แทบ จะ ไม่พอ
กับ ผู้ ที่ จะ ต้องการ

เมื่อ คิด ไป ถึง การ ลง ทุน ค่า ก่อสร้าง ใน สิ่ง ที่ มี ของ อัน มี ค่า เป็น ประกัน รับรอง
อยู่นั้น ธนาคาร อาจ จะ ให้ กู้ ยืม ไป ทำ ทุน ได้ กว่า ๒๐ ล้าน บาท กล่าว
คือ จะต้อง ทดลอง ใน การ ก่อ สร้าง ตึกราม ซึ่ง เทศบาล ทง หลาย ทวี พระราช
อาณาเขต จะต้อง การ กู้ ยืม ไป ทำ ทุน ทำ ก่อสร้าง บ้านเช่า หรือ คัดถนน ปลูก
สร้าง ห้าง แล และ ตึกราม ใน ท่า เถ ที่ ของ เทศบาล เพื่อ จะ เก็บ ค่า เช่า มา ใช้ ต้น เงิน
กู้ ได้อย่าง แน่ นอน ไหน ยิง จะ มี การ ก่อสร้าง โรง ฆ่า สัตว์ การ ทำ ไฟฟ้า ต้น น้ำ ประปา
การ ทดน้ำ จน ถึง การ ลง ทุน สร้าง รถ และ เรือ บรรทุก ดิน ค่า ประกอบ การ
คมนาคม เหล่า นั้น เงิน ๒๐ ล้าน บาท จะ ไม่ เพียง พอ ความ ต้องการ ของ เทศบาล
จังหวัด อำเภอ และ หมู่ บ้าน เดียว อีก

จ่ายเงิน จำนวน มาก ถึง ๘๐ ล้าน บาท ไป ทวี พระราชอาณาเขต ได้ เช่นนี้ ก็
เป็นอัน เห็น แน่ ได้ ว่า เศรษฐกิจ ของ บ้าน เมือง จะ กลับ พ้น วิกฤต ขึ้น ได้ โดย เร็ว
เงิน ทอง หรือ ธนบัตร เป็น ค่า กระ แนน คง ราคา ซอ ซาย กัน กระ แนน ตก ไป ถึง มี ผู้ ไ้
ผู้ นั้น ก็ จะ เอา ไป ใช้ จำกรร มกร ทำ ประโยชน์ หรือ ซอ ของ มา ใช้ ใน การ ค้า ขาย
ได้ รอบ ไป ก็ คง ก็นึก ได้ กระ แนน คง จะ เป็น เครื่อง มี อใช้ หมุน เวียน ใน การ
ค้า ได้ ตลอด ไป กระ แนน ขึ้น เดียว เช่น เงิน บาท สามารถ จะ ใช้ ได้ หาย ดิบ หลาย

เรื่อง อนาคตแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๓

ร้อยครั้ง เพราะไม่เหมือนกับผลไม้ ที่บริโภคแล้ว ก็เป็นอันสูญหายไปไม่มีอะไร เหลือ คิด อยู่ นอกจาก ที่ จะเป็น อาหาร เติง ของ ผู้บริโภคไป ชวมือหนึ่งเท่านั้น

ข้อสำคัญใหญ่สำหรับชนาการนั้น จะทรงลงทุนให้ ผู้ใด ก็ ยืมไป ก็ ต้องให้รู้ ใดแน่นอนเสียก่อนว่า จะได้ดอกเบยและคืนทุนกลับคืนมาได้ทุกรายไป เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ชนาการของชาติก็แต่จะรุ่งเรืองอยู่เสมอ ไม่มีหายนะจะเกิดขึ้นได้ เงินเดียวแต่จะเป็นการเหลือด้วยทมนุสยธรรมดาจะบังกัน ได้ เช่นภัยทางการเมือง อากาศ และอุทกภัย เป็นต้น

นอกจากการตั้งชนาการกลางของชาตินี้ เรายังได้ทราบนโยบายของรัฐบาลเจ้าคุณพหลฯ ค่อยไปอีกว่า ท่านจะให้ รัฐมนตรีกระทรวงคลัง เรียกเอาทุนสำรองที่ฝากไว้ ในเมืองต่างประเทศเข้ามาไว้เสียในมือให้สิ้นเชิง จำนวนเงินนั้น จะมีถึง ๗๐ ล้านบาท ซึ่งเมื่อเอาเข้ามาไว้ ในมือแล้ว รัฐบาลก็จะมีการตั้งประกอบกรางงานต่างๆ ที่กระทรวงมหาดการทั้งหลายได้ตั้งโครงการนั้นไว้ หากไม่มีเงินใช้พอ โครงการนั้นก็จะดำเนินไปไม่ได้ตามความคิด เมื่อรวมเงินทุนสำรอง ๗๐ ล้านบาทที่กักตุนเข้ากับทุนเงินเหลือของชนาการ จะเป็นจำนวนเงินถึง ๑๔๐ ล้านบาท ถ้าได้เอาออกมาใช้ทำธุระต่อไปได้ ก็ไม่มีที่สงสัยเลยว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของเราจะไม่เพียงพอกับที่เห็น ลักษณะการลงทุนทำผลประโยชน์ ตามสมัยปัจจุบันนั้น มีย่อว่าทำอะไรก็ต้องทำกันโดยชนานาใหญ่ ให้ ได้ สำเร็จไปในน้อย เวลาที่สุดที่จะทำได้ กล่าวคือ ถ้าจะทำการเพาะปลูกพืชพันธุ์ไม้ หรือธัญญาหารอย่างใด ก็ต้องทำกันโดยชนานาใหญ่ ที่ของอาศัยเครื่องจักรเป็นกำลัง จึงจะทำได้ดังไปได้ โดยรวดเร็ว จะชุดคลองหรือทำถนนหนทางรถยนต์เดินสายใด ก็ให้ระดมแรงคนงาน ตั้งร้อยคนพัน ทำเสียพร้อมกันในขณะเดียวพอที่ความธรรมดาการทำถนนและคลองนั้น กว่าจะสำเร็จดังได้ จะต้อง

๔ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

คอยไปตั้งหลายปี เพราะไม่มีทุนพอจะใช้ ในชั้นหลังนี้ มีทุนพอแล้ว ก็
ต้องรีบรุดคดองหรือทำหนทางนั้น ด้วยหนึ่งๆ ให้ถูกลงไปได้ ในน้อยเดือน
เมื่อคดองและถนนสายใดสำเร็จแล้ว ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมที่จะ
เกิดขึ้น จะคงตนได้ ในทันที การคมนาคมสายใดถ้าเดินได้สะดวกแล้ว การ
ทำมาค้าขายที่ของอาศัยทางนั้นจะสะดวกยิ่งขึ้น และค้าขายได้รวดเร็วขึ้นตาม
กัน หรือจะว่าทางการเพาะปลูกฝ้าย, ปอ, และป่าน ที่เป็นไม้ล้มลุก ถ้าได้
ใช้เครื่องจักร แทรกเตอร์ช่วยแล้ว ก็ถ้ามารรถจะทำในสิ่งเดียวกันได้ แฉ่ไฟศาล
กว้างใหญ่ไปตั้งหลายพันหลายหมื่นไร่ในเวลาอันน้อย ถ้าเป็นไม้ใหญ่ที่ต้อง
คอยชำ คง ๓๐ ปี จึงจะผลิดอก ออก ผล แม้จะลงทุน ทำให้สำเร็จไปก็
ถ้ามารรถจะทำได้ เพราะดอกและผลที่จะเกิดขึ้นนั้น อาจขายได้ทันทีกลับ
คืนมาอีกหลายเท่าในกำหนด ๓๐ ปี เพียง ๓๐ ปีนี้ ถ้าใช้ดอกเบญจเงินก็เพียง
ร้อยละ ๕ คอปี ในกำหนด ๑๕ ปี จะเป็นจำนวนเงินต้นชนดอกมากจนออก
เท่าตัว หรือต้นเงิน ๓๐๐ บาท คิดดอกเบญจทบทุนเรื่อยไป ทุนนั้นจะต้อง
ทวีคูณเป็น ๒๐๐ บาท คิดแต่เพียงเท่านี้ การปลูกพันธุ์ไม้ ใหญ่ก็ได้ ต้น
ทุนกลับคืนมาได้แล้ว

การที่รัฐบาลจะลงทุนมากมายตามทุกด้านนั้น จำเป็นจะต้องแบ่งออกเป็น ๒ แผนก แผนกหนึ่งจะต้องอาศัยเงินของกระทรวงการคลัง ที่เป็นรายได้จากภาษีอากรตามงบประมาณรายปี ไม่ใช่จะทำให้ชักเอาต้นทุนค่าออก
ใช้อย่างเดียว แต่ต้นทุนสำหรับการค้าขาย จะใช้เท่าไรก็เป็นอันว่า จะต้องได้
ต้นทุนกลับมาได้ โดยแน่นอน จึงจะลงทุนไปได้

เรื่อง ธนาการแห่งชาติของพระยาสุริยานุวัตร ๕
(คัดจากหนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๗)

ธนาการแห่งชาติ

ในหมู่นี้ข้าพเจ้าขอกระตือรือร้นว่ารัฐบาล กำลังจะ คิดถึง ธนาการ
ของชาติ เราจึงถือเอาโอกาสนี้มาพูดถึงแผนกเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการ
การค้าต่างประเทศ เพื่อแนะนำให้ท่านทั้งหลายเข้าใจถึงเรื่องการตั้ง
ธนาการให้แจ่มแจ้ง ดังต่อไปนี้

สรรพสิ่งทั้งปวงที่จะอำนวยความสะดวกให้เจริญได้นั้น ต้องอาศัยความต้องการ
หรือความปรารถนา (Demand) อยากได้ สรรพสิ่งทั้งปวงที่ตลาดจะซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน

เมื่อมีความต้องการดังที่กล่าวมาแล้ว ความต้องการนั้นจึงจะต่อ
ให้มีคนทำงานออกแรงไปหาของอันมีค่ามาส่ง (Supply) หรือขายให้แก่ผู้
จะต้องการ

หญิงชายทุกคนตั้งแต่เกิดมา ต้องได้รับผลของต้นทุนที่บรรพบุรุษหรือ
บิดามารดาได้ก่อสร้างขึ้นมาไว้ เช่น เงินและทองคำ ตั้งแต่เกิดมาได้อาศัย
ทุนเดิมเช่นที่กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อมีอายุเติบโตมีความคิดและแรงสามารถทำการ
งานได้ และมีนิสัยประพฤติตัวเป็นพลเมืองดีแล้ว ความคั่งทงเหลาหยกเกิด
เป็นทรัพย์ขึ้นในตัวเอง ถึงจะไม่มีเงินทองสำรองเป็นทุนอยู่ เมื่อมีความคิด
และความสามารถของคนนั้นมาที่จะแลกเปลี่ยนเอาทรัพย์หรือแรงงานของผู้อื่น
มาใช้ได้แล้ว ผลที่เกิดขึ้นก็คือว่าเป็นทรัพย์ได้ทั้งสิ้น

ยกตัวอย่างว่า เด็กชายผู้หนึ่งเป็นบุตรของช่างไม้ บิดาได้ให้ความ
ศึกษา ใ้การให้เป็นผู้ช่วยจนเติบโตที่จะเป็นอิสระแก่ตัวไม่ต้องพึ่งบิดามารดา
ความรู้ความชำนาญและฝีมือที่ได้ไว้นั้นก็เกิดเป็นทุนทรัพย์ขึ้นได้ในตัวเอง

๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ต่อไปเมื่อผู้ต้องการเงินของผู้ไปใช้ ทำประโยชน์อย่างใด ผู้ต้องการก็จำเป็นต้องจ้างวานโดยที่จ่านำของอันมีค่ามาแลกเอาแรงงานของช่างไม้คนนั้นไป จะให้เงินทองหรือให้ของอะไรก็ตาม ถ้าการค้าแลกเปลี่ยนพอใจกันทั้งสองฝ่าย ก็เป็นอันว่าการแลกเปลี่ยนนั้นจะเกิดเป็นทรัพย์ขึ้น ดังที่ไม่มีค่าแลกเปลี่ยนจะเป็นทรัพย์ไม่ได้ เพราะไม่มีใครจะต้องการ โดยเหตุที่กล่าวมานี้จึงจัดได้ว่าความต้องการของนักก่อน ทรัพย์อันมีค่าแลกเปลี่ยนจึงจะเกิดขึ้นได้

นายธนาคารซึ่งมีเชาจะอนันต์ มั่นด้วยข้อตรงจนคนเชื่อถือนำเงินมาฝาก นายธนาคารเขียนใบเสร็จขอเงินฝากนั้นไว้ว่า ผู้ฝากจะต้องการเงินคืนเมื่อใด นายธนาคารจะใช้เงินเท่าที่ฝากไว้ให้ทันที แต่เมื่อนายธนาคารได้เขียนสัญญาให้ผู้ฝากแล้ว ก็เป็นอันว่านายธนาคารมีสิทธิ์ที่จะเอาเงินฝากนั้นไปให้เจ้าจำนำอื่นก็ย่อมต่อไปก็ได้

ในชั้นต้น เพราะเหตุที่นายธนาคารมีความคิด ประกอบทั้งความประพฤติและนิสัยข้อตรง คุณลักษณะของนายธนาคารจึงกลายเป็นทรัพย์ อันมีค่าไปได้ ต่อไปนายธนาคารได้รับเงินฝากประจำและเงินฝากกระแสรายวันมากขึ้นครั้งใด ก็ทำตราสารสัญญาใช้ เงินซึ่งเป็นความเชื่อของธนาคารกระจายแผ่ไพศาลย์ ออกเต็มไป จนที่สุดนายธนาคารจะพิมพ์ตราสารสัญญาใช้เงินให้แก่ผู้ถือเมื่อเวลาต้องการได้ทันที หรือจะพิมพ์เป็นรูปธนบัตรออกใช้ เป็นเงินหมุนเวียนอยู่ในบริเวณธนาคารนั้นก็ได้ ถ้าหากว่านายธนาคารมีเงินตราสำรองไว้พอที่จะแลกเอาธนบัตรกลับคืนตามสัญญาในธนบัตรนั้นได้ เมื่อถึงตอนนั้นก็เป็นอันจบด้วยการเชื่อหนี้เสร็จสิ้นไปได้ นายธนาคารต้องเก็บธนบัตรนั้นไม่จำหน่ายออกไป จนกว่าจะมีผู้ต้องการให้ ธนบัตร นั้นและ มีวัตถุอันมีค่ามา แลกเปลี่ยนเอาไป

การขอเชื่อและขายเชื่อทุกวันนี้เป็นดังสำคัญในการค้าขายทั่วไป

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๗

เหรียญกระดาษเงินและทองซึ่งรัฐบาลพิมพ์ขึ้นไว้เป็นเงินตรา นั้น จะใช้
ได้ ดึกต้องอาศัยความเชื่อถือของพลเมืองเป็นใหญ่ นอกจากยังมีตราสาร
ต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไปก็ใช้แทนเงินทองได้เหมือนกัน ถ้าหากว่าผู้เชื่อถือ
เช่นธนบัตรของกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (Treasury note) ธนบัตรของ
ธนาคาร (Bank note) พันธบัตรของรัฐบาล (Government bond) ตรา
สารสัญญาใช้เงิน (Promissory note) ตัวแลกเงิน (Bills of exchange)
ใบสั่งจ่าย (Cheque) เอกสารรับประกัน (Security) ใบรับประกันเงินฝาก
ของธนาคาร (Deposit receipt)

สรุปได้ ความว่าสิ่งซึ่งผู้เชื่อถือความค่าแลกเปลี่ยนได้จริงแล้ว ก็รวม
ความได้ว่าการค้าขายในเมืองต้องเป็นแต่เชื่อและเห็นเท่านั้น เอกสารและตราสาร
ทั้งหลายที่กล่าวมา รวมกันเขาจะเรียกได้ว่าเป็นคะแนนใช้แทนเงินตรา ที่ใช้
หมุนเวียนกันอยู่ (Currency) ในบ้านเมืองทั่วไป ลักษณะของเงินตราและ
ธนบัตรมีอยู่ว่าที่ตรงคะแนน ซึ่งผู้ทรงไว้เป็นเจ้าของแก่คนทั้งหลายในค่าแรงที่
ออกไปแล้ว แต่จะไม่ได้สิ่งซึ่งค่าแลกเปลี่ยนตอบแทนจนกว่าผู้ถือจะได้จำหน่าย
ออกไป และก่อนนั้นไป ผู้ใดได้รับคะแนน ผู้หนึ่งจะเป็นเจ้าหนี้แก่คนทั้งหลาย
เป็นลำดับเนื่องไปอีก เพราะฉะนั้นคะแนนทั้งหลายที่กล่าวมา จึงเป็นเงินใช้
หมุนเวียนในบ้านเมือง (Currency)

แต่จำนวนเงินทองที่มีอยู่ นั้นหาเพียงพอที่จะรับรองแลกเอกสารเชื่อ
ทั้งหลายที่ใช้เป็นเงินหมุนเวียนอยู่ในบ้านเมืองได้ไม่ หากว่าเอกสารสัญญา
ที่ใช้ หมุนเวียนแทนเงินอยู่ เมื่อชำระหนี้กันเสร็จสิ้นไปแล้ว เอกสารเหล่านั้นก็
อันสิ้นอายุที่จะใช้ ได้ต่อไป การค้าขายบวก ลบ หักกันเป็นธรรมเนียมเช่นที่
กล่าวมานั้น

๘ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร
(คัดจากหนังสือพิมพ์ "ศรีกรุง" ประจำวันที่ ๓๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๘)

๕
การธนาคารชาติ

ผลของการที่เศรษฐกิจยังคงต่ำลงต่อไป โดยที่โลกได้รับผลอันร้ายแรงของมหาสงครามอย่างแรงด้วย อันที่จริงหาใช่เป็นความผิดของปวงชนชาวสยามไม่ ที่เราได้พลอยรับความยากจนลงนั้น ก็ด้วยเหตุอย่างเดียวกันในทวีปยุโรปต่างก็บำรุงการหัตถกรรม อุตสาหกรรม และการกสิกรรมของเขาอย่างเข้มงวดกวดขัน ปัญหาใหญ่เวลานี้จึงเป็นอันว่าเราจำเป็นต้องธนาคารของชาติขึ้นก่อนที่จะทำอะไรหมด เมื่อได้ธนาคารดำเร่แล้ว การค้าต่างประเทศอย่างนี้จะจำเริญยิ่งขึ้นได้ แต่ต้องคอยไปจนถึง ๒ ปีข้างหน้าฐานะของแผ่นดินจึงจะจำเริญขึ้นพร้อมกัน

ถ้ามีการขุดค้นคอนกรีตจะทำให้เรือกำปั่นใหญ่ในมหาสมุทรเข้ามาจอดในแม่น้ำเจ้าพระยาได้ โดยสะดวก การขนสินค้าส่งออกนอกประเทศจะเป็นการประหยัดทรัพย์ได้ เป็นอันมาก ทุกวันเราต้องเสียค่าลำเลียงขนส่งหลายทอดหลายชั้นนัก เมื่อคิดค่าลำเลียงสินค้าแล้ว คงเพียงถึงเรือใหญ่ที่จอดอยู่นอกคันคอนจะมากยิ่งไปกว่าจะส่งสินค้าจากกรุงเทพฯ ไปเพียงเมืองเชียงใหม่หรือเมืองสิงคโปร์หลายเท่า ปากน้ำเจ้าพระยานักกว้างใหญ่ ที่น้ำเค็มไหลเข้าออกได้โดยสะดวกนั้น เมื่อขุดค้นคอนกรีตแล้วเราจะได้อินทรมทำท่าขนได้ ในที่ควรจะทำหลายแห่ง ถิ่นน้ำเค็มออกไปทางปากน้ำเจ้าพระยาได้อย่างดี ที่จะต้องเสียเวลาถึงสองปี ตามที่คนของสันนิบาตชาติได้ตรวจแล้วนั้น เขารับประกันได้แน่นอนว่ากรุงเทพฯ จะได้รับผลดีฝ่ายเดียว แต่เมื่อพูดถึงวิชาเทคนิคแล้วก็ยากที่คนสามัญจะเข้าใจได้ชัดแจ้ง จึงจำเป็นต้องคอยให้ผู้ชำนาญของสันนิบาตชาติตรวจตราให้ละเอียดเสียก่อน เขาจะประมาณว่าเราจะต้องลงทุนเพียง ๓๐ ล้านบาท ในกำหนด ๒ ปีต่อไป คลองนั้นจะเป็นอันดำเร่ได้แน่นอน งบประมาณ

2

ต่อไปรัฐบาลจะต้องวางนโยบายทางเศรษฐกิจ ขอให้สถาบันแทนราษฎร
รับหลักการเสียก่อน เพราะเมื่อเราจะตั้งธนาคารชาติขึ้นนั้น ข้อสำคัญใหญ่
เราจะต้องผลัดจากการซื้อผูกมัดกับปอนด์สเตอร์ลิง อังกฤษ พร้อม กันกับที่เราจะ
เปลี่ยนเป็นฐานมาตราทองอย่างเดิม ทองอย่างเดียวกับที่เราจะเกาะเขาเป็นห่วง
ได้แน่นอน ถึงอย่างไรก็ตามของจะต้องเป็นหนี้ของประเทศชนทั่วโลก ถ้าเรา
ตั้งธนาคารขึ้นสำเร็จตามโครงการนี้ ทพระยาดรียานุกตรได้วางไว้ในหนังสือ
เศรษฐกิจและการเมืองแล้ว รัฐบาลจะใช้เวลาเชื่อหนี้แทนเงินทองได้ตั้ง๘๐ล้าน
บาท บรรยายคือ ทุนของธนาคารชาติ๒๐ล้านบาท จะได้ ด้มปทานจาก
รัฐบาลให้ออกธนบัตรการเชื่อหนี้ได้๕๐ล้านบาท มีทุนสำรองเช่นนี้ ดำระพัด
การอดค่าธรรม การกลักรวมในบ้านเมืองจะอาศัยได้ทั่วไป ทางรัฐบาลนิย
ทุกอย่าง เช่น ทำการชลประทาน การสร้างถนนรวมทั้งการรถไฟไปรษณีย์
โทรเลขด้วยนั้น ถ้าเป็นสิ่งที่ได้กำไรกลับคืนด้วยแล้ว ธนาคารจะอุปการะ
ได้ทุกอย่างไป แต่เมื่อพูดถึงเรื่องที่จะกู้ เงินของธนาคารชาติแล้ว ก็จำเป็น
ที่จะต้องเสียดอกเบี้ยให้ ธนาคารทุกครั้งไป ธนาคารซึ่งมีหน้าที่เป็น ผู้รับฝาก
เงินของปวงชนราษฎรด้วยนั้นจำเป็นจะต้องใช้ การเชื่อหนี้ ของเขาให้ หมุนเวียน
ได้โดยรอบตัวเสมอ มิฉะนั้นจะหากำไรมาแบ่งปันให้ ผู้ถือหุ้นส่วนไม่ได้.

ในขั้นต้นรัฐบาลควรจกั เงินของปวงชนราษฎรมาทำทุนเสียก่อน และ
การที่จะจกันั้น จะต้องให้ผลประโยชน์แก่เจ้าของทรัพย์สินให้เพียงพอ ที่จะเรียก
ประมูลให้เขามาทำสัญญา Under write รับรองที่จะหาทุนมาตั้งรัฐบาลได้ ทุนนี้
แม้จะเป็นทุนของชาวต่างประเทศก็ควรที่จะเปิดโอกาสให้เขา เช่นกับจะออก

๑๐ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ใบหุ้น ๑๐๐ บาท ออกใบตามสมควร ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนจะถืออยู่ได้ตลอดเวลาที่รัฐบาลกำหนดไว้ในฉบับพทาน มีกำหนดเพียง ๕๐ ปีเป็นต้น.

เงินที่ทั้งต้นนั้น ในชนบทรัฐบาลสัญญาจะใช้ดอกเบี้ยเพียงมีหนึ่งร้อย
ละ ๓ แต่มีกำหนดกยดยาวช้านานถึง ๕๕ ปี รัฐบาลจะต้องสัญญาใช้ดอกเบี้ย
ให้เป็นอย่างสูงที่สุดเพียงร้อยละ ๕ เป็นต้น รวมเข้ากับดอกเบี้ยร้อยละ ๓ คือ
ผู้ถือหุ้นจะได้ดอกเบี้ยถึงมีหนึ่งร้อยละ ๘ ตลอดเวลา ๕๐ ปี รัฐบาลต้องขอชัก
ให้ธนาคารในกรุงเทพฯ ช่วยรับซื้อราคาเงินที่ตามราคาซื้อขายกันในตลาด
เงิน สันนิษฐานว่าธนาคารจะรับซื้อโดยจะชักค่าคิดค่าเป็นดอกเบี้ยสูงหนึ่งร้อย
ละ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ ก็ตาม เมื่อลูกค้าขายให้ธนาคารแล้วจะต้อง การ ตัณฑ์
เดิมกับคนเมื่อใดก็จะเอาออกขายตามราคาตลาดในเวลานั้นได้ ถ้าจัดการได้
เรียบร้อย มีหนึ่งร้อยรัฐบาลอาจจะหากำไรได้เป็นส่วนถึง ๗.๕๓ ของต้นทุนเงิน ๑๐๐ บาท
ตามงบประมาณมีหน้า รัฐบาลจะต้องใช้เงินสดให้แก่ผู้รับเบี้ยบำนาญ
สันนิษฐานว่าปีละ ๕ ล้านบาท หรือกว่านั้น ผู้ใดจะต้องการเงินสดก็จะได้ทันที แต่
ถ้าผู้รับเบี้ยบำนาญปรารถนาจะใช้เงินนั้น เป็นการลงทุนให้รัฐบาลกู้ยืมสำหรับ
เป็นทุนออมสินต่อไป ถ้าเป็นเช่นนั้นเจ้าทรัพย์จะต้องบอกล่วงหน้า ๓ เดือนก่อน
จึงจะถอนทุนออกได้.

การลงทุนออมสินควบกันกับลดดอกเบี้ย ของเทศบาลที่จะ ออกปี ละก็ควร
ก็ตาม ผู้ที่ขอลดดอกเบี้ยเป็นการเลี้ยงชีพเดิมช ถ้าเคราะห์ดีก็อาจจะเป็น
คนมีเงินได้ โดยการเลี้ยงชีพนั้นแน่นอน.

การลงทุนออมสินหากินอยู่เดี๋ยวนี้ รัฐบาลต้องเสียดอกเบี้ยเปล่าๆ มีหนึ่ง
แสนบาท เพราะไม่กล้าจะเอาทุนออมสินนั้นไปจำหน่ายหากำไรได้อีก ที่แท้จริง
ถ้าได้เอาทุนนี้ฝากธนาคารชาติก็อาจจะได้ดอกเบี้ยพอใช้ ทุนนั้นยังจะไป
ช่วยในการค้าของธนาคาร เป็นประโยชน์แก่เจ้าจำนำได้อีกต่อไป

ขอยุติแต่เพียงนี้พลางก่อน ต่อไปจะได้ชี้แจงถึงการเศรษฐกิจที่เป็น
เรื่องยุ่งยากนักหนา และทางใดทางเดียวของการเงินจะมีอะไรบ้าง?

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติของ พระยาสุริยานุวัตร ๑๑
(คัดจาก หนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๓๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๘)

เหตุ ๑ ทเศรษฐกิจตกต่ำ

นโยบายของการเงินแผ่นดินนั้น หนังสือพิมพ์ศรีกรุงได้บรรยายไว้ครั้งหนึ่งแล้วว่า ต่างประเทศก็เลือกหาวิธีที่เหมาะสมกับฐานะของประเทศของเขา สุดแต่จะการค้าขาย, การเงินที่เป็นข้างฝ่ายเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ว่าวิธีใดจะนำประโยชน์มาให้แก่บ้านเมืองได้มากกว่ากัน บางประเทศส่งเสริมทางการบำรุงหัตถกรรมและอุตสาหกรรม บางประเทศบำรุงการกสิกรรมที่จะเรียกได้ว่าเป็นกระดูกสันหลังของเขา เช่นเดียวกับเราได้อาศัยแรงงานของกสิกรชาวนาเป็นต้น ถ้าจะเก็บเอาแต่เฉพาะที่เป็นหลักการค้าขายใหญ่มาบรรยายเป็นลำดับไป ก็จะมีศัพท์ภาษาอังกฤษเรียกว่า Inflation อย่างหนึ่ง ชนิดที่ธนาคารกลางหรือรัฐบาลพิมพ์ธนบัตร หรือเอกสารเชื่อนั่นทั้งหลายพิมพ์หรือออกให้ต่างเงินหมุนเวียนในแผ่นดิน

อีกชนิดหนึ่งเรียกว่า Deflation ซึ่งเป็นการตรงกันข้ามกับ Inflation ที่ตรงว่ารัฐบาลหรือธนาคารใหญ่จำกัดเงินเชื่อนั้นให้น้อยลง เพื่อจะไม่ให้สินค้าในเมืองแพงไปกว่าราคาที่ควร เป็นวิธีส่งเสริมแรงงานในบ้านเมืองที่ได้รับค่าจ้างค่าแรงเป็นตัวเงินมาแล้ว เหตุที่จำนวนเงินหมุนเวียนในบ้านเมืองน้อยลง อำนาจของค่าจ้างค่าแรงนั้นจะซื้อสินค้าในบ้านเมืองได้มากกว่าเก่า เพราะราคาสินค้าจะลดลง ใหนยังจะเป็นการส่งเสริมให้ ส่งสินค้าออกไปขายนอกประเทศได้มากกว่าสินค้าที่จะเข้ามาในประเทศ เป็นวิธีที่เขาเปรียบในทางคุณภาพแห่งการค้าขายในระหว่างประเทศ เมื่อเงินใช้หมุนเวียนในบ้านเมืองน้อยลงแล้ว ดอกเบี้ย คือค่าเช่าของเงินทุนจำเป็นจะแพงขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวต่างประเทศลงทุนของเขาเข้ามาในบ้านเมือง โดยความมุ่งหมายจะได้ดอกเบี้ยที่สูง

๑๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติของ พระยาสุริยานุวัตร

ข้างฝ่ายดัทธิ Inflation ที่ทำให้ราคาสินค้าในแผ่นดินแพงขึ้นกว่าที่ควรนั้น ถ้าคิดไปถึงว่าถ้าชาวกรุงสยามยึดเอาการค้าเข้าไว้ในมือคนไทยได้ และมีความสามารถที่จะก่อสร้างสินค้าโดยทางหัตถกรรม, อุตสาหกรรมและกิจการได้เอง ไม่ต้องพึ่งชนต่างด้าวเป็นส่วนใหญ่แล้ว ก็ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ความเจริญในบ้านเมืองจะเพิ่มพูนขึ้นได้รวดเร็ว ผิดตรงกันข้ามกับสมัยปัจจุบันตรงที่ว่า การพาณิชย์กรรมและการอุตสาหกรรมแทบทุกอย่างตกอยู่ในกำมือของชาวต่างประเทศ เพราะเหตุฉะนั้น ปวงชนชาวสยามจึงมีแต่จะยากจนลงเสมอไป จนแทบจะไร้หนไม้ไหว จริงอยู่ ตรงที่ว่าเมื่อราคาสินค้าตกต่ำลงนั้น พวกกสิกรจะพดอยมีฐานะดีกว่าเก่ามาก เพราะว่าเมื่อขายข้าวได้เงินมากกว่าธรรมดาแล้ว เงินนั้นจะไปตั้งเลืกริมให้ลูกหนี้ผ่อนใช้เจ้าหนี้ได้บ้าง แปลว่าเมื่อก่อนเงินเขาไป ได้รับเงินเมื่อยังมีราคาส่ง ครั้นราคาสินค้าตกต่ำลงแล้ว ก็จะมีเงินเหลือใช้ ไปใช้หนี้เจ้าหนี้ได้บ้าง เจ้าหนี้ต้องขาดทุนไปกว่าเก่าเพราะราคาสินค้าตกต่ำนั่นเอง

ตามวิธีที่ชาวต่างประเทศเขาทำกันอยู่ทุกวันนี้ ในชนชั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจับระดับราคาสินค้าในบ้านเมืองเสียก่อน เดิมทีเขาราคาสินค้าซึ่งชาวเมืองต้องการบริโภคเพียงพียงอย่างมาตงเป็นระดับกลาง เช่น ราคาเกดอ, ราคาข้าวเปลือก, ข้าวสาร, ปลาสด, ปลาเค็ม, คดอดจนกะบี่, น้ำปลา, เนื้อสุกร, โค, กระบือ, และอุปกรณ์ชาติผักหญ้า เป็นต้น ที่เป็นอาหารสำคัญ

ของชาวเมือง ในลัทธิที่รัฐบาลทำเช่นเป็นรายบับนั้น ห้ามตัวเลขที่จะจับเอาเป็นระดับถ้าเรารู้ได้ไหม แต่เพื่อจะคิดคำนวณเอาเองก็ต้องคำนวณราคาตามมาตรา ชั่ง, ตวง, วัด มาเฉลี่ยเป็นกลาง ยกอุทาหรณ์ว่าข้าวเปลือกหนักหาบหนึ่งจะแตกได้เผือกมันหนักหาบ? ข้าวสารหนึ่งเกวียนจะแตกเกิดได้กี่เกวียน? เมื่อ ๕ หรือ ๑๐ ปี ที่ล่วงมาแล้ว มีส่วนแตกเปลี่ยนกันได้ในระหว่างสินค้าที่กล่าวมา

เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๑๓

ส่วนมากและน้อยเพียงใด คิดคำนวณได้ ใกล้เคียงความจริงอยู่แล้ว จึงจะคงระดับของราคาทั้งหลายขึ้นเป็นเกณฑ์ประกอบความคิดได้ ถ้าไม่จับระดับราคาปานกลางได้แล้ว ก็เป็นการพนันด้อยที่จะตรึงตรองได้ตามหลักวิทยาของการเงิน.

ได้ตัวเดชะระดับราคามาตั้งเป็นเกณฑ์ได้แล้ว คือนั้นไปจึงจะรู้ได้ ใกล้เคียงความจริงที่สุดว่า ในเวลานี้รัฐบาลของเราดำเนินนโยบายไปตามด้นใด และด้นนั้นจะมีผลเป็นทางใดทางเสียอย่างใด ตามที่ได้อธิบายมาแล้วว่า นโยบายของรัฐบาลนั้นจะเป็นด้น Inflation หรือ Deflation แะไหนอย่างไบบ้าง ยังมีคำในภาษาอังกฤษที่เรียกว่า Devaluation หรือ Devalorisation ดตราค่าหน่วยบาทให้ต่ำลง มีตัวอย่างที่รัฐบาลเบดเชมได้ดตราค่าเงินของเขาถว้อยละ ๔๐เปอร์เซนต์

ฝ่ายกรุงสยามเมื่อได้เข้าผูกมัดกับปอนด์สเตอร์ลิงคองอังกฤษ กำหนดค่าเงินบาทเป็น ๓๓ บาท เท่า ๑ ปอนด์สเตอร์ลิง ซึ่งฝ่ายประเทศอังกฤษเมื่อตกจากมาตราทองใน ค.ศ. ๑๙๓๕ นั้นแล้ว ก็คงกองดตราค่าของปอนด์ของเขาถึงที่ต่ำที่สุดในระหว่าง ๔๐ ถึง ๔๕ เปอร์เซนต์ เพราะเหตุฉะนั้น ราคาเงินบาทของเราจึงลดน้อยลงตามด้นนั้น เมื่อรัฐบาลเปลี่ยนฐานมาตราทองมาเป็นฐานมาตราเงินนั้น ได้กำหนดค่าปอนด์เป็นอัตรา ๓๓ บาท คือ ๑ ปอนด์สเตอร์ลิง มาเทียบด้นรัฐบาลสยามต้องขาดทุนไปนับร้อยล้านบาท ถ้าจะให้หน่วยบาทของเราเหมาะกับราคาเดยวนี้ ก็จำเป็นต้องดตราค่าหน่วยเดิมที่ได้กำหนดไว้ว่า ทองทศเหรียญหนึ่งจะต้องมีเนื้อทองบริดท์ชอย ๐.๖๖๖ แกรม ที่นจะดตราค่าดั่งนี้ทองหนึ่งจะต้องลดหน่วยทองทศให้ น้อยดลงครึ่งหนึ่ง ประมาณ ๐.๓๓๓ แกรมเป็นต้น เราต้องถดถอยหันหลังมาเข้าอยู่ในฐานมาตราทองอย่างเดิมเสียก่อนแล้วจึงจะถอยตัวออกจากความผูกมัดเข้าเป็นด้นใช้ด้ายเดยวกันกับปอนด์สเตอร์ลิง อังกฤษได้ เราต้องนิยมราคาทองคำเป็นใหญ่กว่าโลหะทั้งหลาย โดยที่โลกพึงนิยมราคาทองเป็นใหญ่กว่าชาติอื่นเสมอ.

๑๔ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ในประเทศสยามตกเข้าอยู่ในที่อันจนเพราะเศรษฐกิจตกต่ำ ราษฎรมี
ของรูปพรรณของรักประดับตัวอยู่ก็ชนกต้องขายไปจนสิ้นเนื้อประดาตัว พวก
จันทน์ไห่วิบัติในทางเศรษฐกิจ ก็มากกวาดเอาทองเหล่านไปขายเอากำไรได้
เป็นอันมาก ซอขายกันตั้งแต่ราคา ๒๐ หนักถึง ๕๐ หนัก จึงน่าเป็นทรมน
เวทนาคนอนาถของเราเป็นอันมาก

ระดับของฐานราคาค้าในบ้านเมืองทั่วไป ถ้าเราวัดระดับซึ่งเป็นฐาน
ของทอง เราจึงจะคิดคำนวณหาหนทางแก้ไขเศรษฐกิจตกต่ำได้ สะดวกขึ้น
ในขั้นต้นสมมติว่าจะตั้งเลข ๑๐๐ เป็นฐานระดับของราคา เมื่อเปรียบราคาค้า
ในตลาดใน ๓๐ ปีก่อนกับเดี๋ยวนี้ ก็จะเห็นได้ว่าระดับราคาค้าสำคัญแทบทุก
อย่างต่ำกว่าระดับ ๑๐๐ เป็นอันมาก ยกตัวอย่างราคาข้าว ทุกชนิดมาเทียบ
ให้เห็นดังต่อไปนี้.

พ. ศ.	หาบ	บาท
๒๔๖๘	๒๒,๘๒๘,๓๓๔	๓๖๗,๔๐๘,๓๕๘
๒๔๖๙	๒๓,๗๘๘,๕๔๓	๓๖๕,๒๒๖,๒๓๔
๒๔๗๐	๒๘,๖๗๐,๖๕๔	๒๐๓,๓๕๖,๓๔๘
๒๔๗๑	๒๔,๖๖๗,๓๐๘	๓๗๕,๓๒๓,๗๘๓
๒๔๗๒	๓๘,๘๖๐,๐๘๗	๓๓๘,๐๘๗,๓๘๐
๒๔๗๓	๓๗,๓๓๒,๓๓๐	๓๐๓,๐๖๗,๗๓๘
๒๔๗๔	๒๒,๒๐๐,๔๕๓	๗๗,๕๐๐,๓๕๔
๒๔๗๕	๒๗,๘๖๗,๒๓๐	๘๔,๒๐๐,๖๖๐

ตามรายสถิติที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ เราส่งข้าว
สารออกนอกประเทศเป็นจำนวนถึง ๒๒ ล้านหาบ เป็นราคาเงิน ๓๖๗ ล้านบาท

เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๑๕

แต่ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เราส่งข้าวสารออกนอกประเทศเป็นจำนวนถึง ๒๗ ล้านหาบ ซึ่งมากกว่าปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ถึง ๕ ล้านหาบ แต่ได้ราคาเงินเพียง ๘๔ ล้านบาทเท่านั้น ซึ่งให้เห็นว่าราคาข้าวตกต่ำลง เพราะจำนวนข้าวในโลกเกิดมีมากเกินไป ความต้องการเพียงใด ราคาจึงตกต่ำผิดกันกับราคาใน พ.ศ. ๒๔๖๘ เป็นอันมาก

ขอชี้แต่เพียงนอกนอกรอบหน้าต่อไป จึงจะอธิบายทางเศรษฐกิจและการเมืองเป็นลำดับไป วิชาเศรษฐกิจ ถ้าประกอบกับการเมืองเข้าด้วยแล้วจะเป็นข้อยุ่งยากซับซ้อนเหลือที่คนสามัญจะเข้าใจได้ แต่ถ้าจะไม่พูดบ้าง ก็จะมีทางช่วยปวงชนราษฎรของเราให้พ้นภยันตรายเสียเลย

๑๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

(คัดจากหนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๘)

หลักสำคัญ ของธนาคารชาติ

ธรรมดาของธนาคารนั้น หลักการสำคัญควรจะทำให้ผู้เชื่อถือ
ไว้วางใจอย่างเที่ยงตรง โดยเหตุธนาคารต้องอาศัยจำนวนเงินฝาก เป็น
กระแสรายวัน หรือรายมี หรือเป็นคลังใหญ่สำหรับเก็บเงินของผู้ฝาก จน
กว่าจะถึงเวลาที่เขาจะต้องการกลับคืนไปใช้ เพื่อจะหาทำไรมาแบ่งปันกัน
ระหว่างผู้ถือหุ้นด้วยกัน ธนาคารจำเป็นจะต้องพยายามจำหน่ายเงินฝาก
ออกค้าทำไรทุกทาง ค้าทำไรอยู่แต่ในวงการของธนาคาร หรือตามข้อ
บังคับซึ่งรัฐบาลจะได้ออกกฎหมายควบคุมธนาคารนั้น ไม่ให้จ่ายเกินทุนของ
ธนาคารมากเกินไป การที่รัฐบาลจะต้องป้องกันไม่ให้ธนาคารเสียหายขาดทุน
เพราะความโลภ เมื่อธนาคารต้องขาดทุนล้มละลายไปแล้ว ความขาดทุน
จะกระทบกระเทือนปล่อยให้ราษฎรทั้งแผ่นดินล้มจมไปตามกัน ความร่างของ
โครงการธนาคารชาติหรือธนาคารกลาง ที่พระยาสุริยานุวัตรได้ร่างขึ้นไว้
นั้น มีข้อบังคับไว้ในต้นบทานโดยฉะเพาะว่า จะค้าขายได้อย่างใดบ้าง และ
ห้ามไม่ให้ค้าขายอย่างใดบ้าง กล่าวคือ ไม่ให้ธนาคารซื้อหุ้น หรือลงทุน
เพื่อรับจ้างของ หรือซื้อที่ดิน, บ้าน, ที่นา, พืชทำการเพาะปลูก, ป่าไม้,
เหมืองแร่, การประมง หรือการค้าขายซึ่งอาจจะอับปางลงในทะเล กระทำ
ให้ทุนก้อนใหญ่ของราคาเรือนล้านสูญหายไป เมื่อมีข้อบังคับป้องกันความ
เสียหายของธนาคารลงไว้ดังที่กล่าวมาแล้ว ก็เป็นการที่จะเชื่อได้ว่าธนาคาร
แห่งชาติจะถาวรอยู่ได้ชั่วกัลปาวสาน.

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๑๗

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว รัฐบาลจะต้องถือหุ้นด้วยกึ่งหนึ่ง หรือ เกินกว่านั้นในจำนวนหุ้นทั้งสิ้น ชื่อนักเป็นการรับประกันได้แน่นอนแล้วว่า รัฐบาลรับประกันอยู่เต็มที่ เงินเสียแต่จะมีเหตุร้ายแรงที่พลังของมนุษย์ จะป้องกันได้ เช่นความอึดสรภาพของแผ่นดินจะต้องสูญสิ้นไป เพราะผู้ ชาติปัจจุบันนี้ไม่ได้ กรุงสยามเป็นประเทศเอกราช และมีอึดสรภาพอยู่ ครอบไค ธนาคารของชาตินั้นก็อาจจะอยู่ไปได้ยาวนาน เมื่อไปถึงการ เช่นนี้แล้ว ก็จะต้องเป็นหน้าที่ของปวงชนราษฎรทั้งแผ่นดินช่วยกันป้องกัน ความอึดสรภาพไว้จนสุดกำลัง และในการป้องกันอึดสรภาพของแผ่นดินนั้น ต้องอาศัยกำลังกองทัพบก กองทัพเรือ และ กองอากาศยานเป็นอาวุธ ถ้าคนใดควรต้องมี และเตรียมขึ้นไว้ด้วยเสมอ สมารถกล้าผู้แทนราษฎร ที่หลายจำเป็นจะต้องผ่อนผันยินยอมพร้อมใจอนุญาตเงินให้รัฐบาลมีใช้ สำหรับ การป้องกันความอึดสรภาพของชาติโดยสะดวก เพราะถ้าเราป้องกันความ อึดสรภาพของชาติไว้ไม่ได้แล้ว เราก็ป้องกันตัวของเราให้พ้นภัยนะไปไม่ได้ เหมือนกัน รัฐธรรมนูญของเราที่จัดตั้งให้กรุงสยาม เป็นประเทศปรมิตตาญา ดิทธิ พระมหากษัตริย์อยู่ใต้บังคับของรัฐธรรมนูญนั้น ผิดกับเมื่อก่อน สมบูรณาญาสิทธิที่พระมหากษัตริย์ทรงอำนาจเหนือกฎหมายแผ่นดิน จะทำ อะไรก็ได้ตามพลการ ใจความแน่นอนมั่นคงของรัฐธรรมนูญมีเช่นนั้น นับ วันต่อไปก็ยิ่งจะนำความเจริญมาสู่ปวงชนราษฎรให้ ดียิ่งขึ้นเสมอไป.

เศรษฐกิจจะมีการเมืองมาปะปนอยู่ด้วยน จึงเป็นเรื่องที่คนสามัญ ไม่ใช่นักเรียนเศรษฐกิจและการเมืองจะเห็นว่ามีด้นยุ่งยากมาก.

ธนาคารทั้งหลายมีอำนาจตามกฎหมาย ที่จะใช้ความเชื่อของเขาก่อ สร้างเงินทุนใช้หมุนเวียนแทนเงินทองได้ ในวงรอบบังคับของรัฐบาลเต็มที่ และ

๑๘ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

โดยมากการค้าของธนาคารนั้น ก็จะมีอยู่เพียงที่จะช่วยส่งเสริมให้พ่อค้า หรือชนบทที่มีโรงงานอุตสาหกรรมได้รับเงินกู้ยืมไปใช้ในเวลาย่างที่ตนเท่านั้น เป็นคนว่า พ่อค้าจะต้องการยืมเงินไปใช้ชั่วคราว เพื่อจะนำสินค้าจากที่แห่งหนึ่งไปส่งให้ถึงที่แห่งหนึ่ง หรือในการอุตสาหกรรม เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมจะต้องกู้ยืมทุนไปซื้อของดิบมาใช้สร้างสินค้า ถ้าธนาคารไม่ส่งเสริมให้กู้ยืม ก็จะไม่เงินซื้อสินค้าได้ ฝ่ายข้างพ่อค้าก็ประสงค์เดียวกัน ถ้าไม่ได้ความเกื้อหนุนทุนไปจากธนาคารแล้ว ก็จะไม่เงินซื้อสินค้าได้เหมือนกัน นายธนาคารก่อนที่จะทรงเงินให้คนจำพวกนี้จะต้องพึงคิดถึงเสมอว่า ทุนที่เขาให้ไปนั้น ผู้กู้ยืมจะเอาไปลงทุนค้ากำไรมาใช้ คนให้ โดยเร็วหรือไม่ ถ้าผู้กู้ยืมเอาไปทำทุนกำไรก็ต้องนำกำไรมาไว้ธนาคารทันที เมื่อได้ชำระหนี้สินกันเสร็จสิ้นไปแล้ว ก็เป็นอันว่าเงินเชยหนี้ที่ธนาคารก่อสร้างขึ้นใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนแทนเงินนั้น จะลงดังหมดสิ้นไปชั่วคราวโดยวนเวียนเหมือนกัน ยกอุทาหรณ์ว่า พ่อค้าหนึ่งส่งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขาย และสินค้าที่ส่งมาในเรือนต้องมควระวางเรือกำกับมาด้วย ผู้ใดเป็นผู้ถือควระวางเรือนนั้นจึงจะมีอำนาจไปขนสินค้ามาได้ ความธรรมดาของการค้า เมื่อผู้ส่งสินค้าได้ลงทุนซื้อสินค้ามาแล้ว และถ้าปรารถนาจะส่งสินค้าของตนต่อไปก็จะห้ามเงินซื้อไม่ แต่ถ้าได้รับความเอื้อเฟื้อของธนาคารช่วยรับสินค้าไปดวยวิธีชื้อหนี้ หักดอกเบี้ยค่าดีเสาค่านลงหน้าขนไว้แล้ว นายธนาคารก็จะนำใบกู้ยืมของพ่อค้าคนไปขายให้แก่คนทุนกลับคืนมาได้ ฝ่ายพ่อค้าเมื่อได้รับความส่งเสริมของนายธนาคารแล้ว ก็จะมีเงินซื้อสินค้ามาเพิ่มเติมได้ต่อไป การค้าขายของพ่อค้าก็จะดำเนินไปได้เรื่อยไป หรืออีกนัยหนึ่ง เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมจะต้องการทุนซื้อของดิบมาสร้างสินค้าต่อไป ถ้าไม่มีเงินของตัวเองแล้วก็ห้ามทุนซื้อสินค้าดิบ

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติของ พระยาสุริยานุวัตร ๑๙

นั้นได้ไม่ แต่ถ้าได้เคยเป็นเจ้าจำนำของธนาคารมาก่อนแล้ว ธนาคารออก
เอกสารเชื้หนทรอรทุนให้เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม เอาไปใช้ ขอสินเชื่อค้ำ
ได้ ผู้ที่เป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม ก็จะทำกาสร้าง ดินค้ำใหม่ขึ้นค่อเนื่อง
ไป ประคจเดียวกัน.

ความเชื้หนของธนาคารในกรณีทกถ่วงน จึงเป็นข้อด้าคญอย่างใหญ่
ที่จะส่งเสริมให้การค้ำขายในบ้านเมืองดำเนินไปได้ โดยสะดวก.

ต่อไปนจะค่อทงหน้าไปดการค้ำขายอกรรมหนึ่งว่า เมื่อเวลาการค้ำ
ดำเนินไปได้เป็นปกติ และเมื่อพวกพ่อค่านายห้างค้ำกำไรได้ด้วยความเชื้
เพื่อรองนายธนาคารเรื่อยไปแล้ว ค่อไปคนทงหลายเห็นเยงอย่างก็จะต้องมา
พยายามขอ ทนทรพยแห่งความเชื้หนของธนาคารไปใช้บ้าง เมื่อมีผู้คามาก
รายชนแถว ในที่สุดคนเหล่านกมแต่จะแข่งชนกนลดราคาสินค้ำของเขาเอง เพื่อ
จะเอาชนะกันให้จ้งได้ ในภาษาอังกฤษใช้ว่า “ต่างคนต่างก็จะต้อง
คอกกนลดราคาแข่งชนกันเป็นขรรวมค้ำ” เมื่อมาถึงตอนน นายธนาคารจะเกิด
ความระแวงชนแถวว่า การค้ำขายนนั้นอาจจะกลายเป็นค้ำขายเกินตัวได้ ทน
นายธนาคารจะต้องระวงทจากัดเงินก ทนให้แคบเขา โดยวิธีจะเรียกเอาคอก
เบยเงินกให้สูงชนเป็นด้าคับไป จนกว่าผู้ที่จะก ทนไปนั้นจะไปค้ำขายหากำไร
ไม่ได้เพราะค่องเสียคอกเบยแพง การด้างดินค้ำเมื่อจะต้องหยคยงตงเพียงน
ค่อไปนายธนาคารเมื่อไม่มีใครจะตามากยมแถว คอกเบยทเคยได้จะน้อยไป
และเมื่อเวลาทงคตคอกเบยเป็นพกคตดงอยนน ธนาคารอื่นเช่นชาวต่างประเทศ
เป็นต้น ก็อาจส่งทงของเขาเข้ามาแข่งชนให้ตกค้ำกยมไปบ้าง เมื่อถึงระยะ
น นายธนาคารเห็นว่ามีผู้แข่งชนชนแถว ก็จำเป็นจะต้องลดราคาเงินทงนเชื้
หนของเขาให้น้อยตงเป็นด้าคับไป เพือนายธนาคาร จะได้ค้ำคอกเบย
ได้บ้าง.

๒๐ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ในขณะที่ต่างคนต่างก็ค้ากำไรได้มาก อย่างที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า boom นั้น จะค้าอะไรคงจะมีกำไรมากด้วยกันเสมอไป แต่เมื่อการค้าถึงคนจนแถวตอนปลายก็จะกลายเป็น Slump แปลว่าการสร้างสินค้าทั่วไปนั้น จะทำให้สินค้าท่วมตลาด ตกราคาลงอย่างสินค้าในเมืองไทยทุกวันนี้

ต่อไป บรรดาผู้สะสมสินค้าจนได้จะคอยขายเอากำไรให้มากจนหนี้ไม่ล้นความปรารถนา เพราะราคาคงต่ำมาก จะใช้หนี้เขาไม่ได้ก็จำเป็นจะต้องทุ่มเทสินค้าที่มีอยู่นั้นเพิ่มเติมเข้ามาในตลาดอีก มิฉะนั้นก็ต้องล้มละลายสินค้าเก่ากับสินค้าใหม่ เมื่อล้นตลาดกันเขาเช่นทุกคราว การอุตสาหกรรมทั้งหลายจะต้องถดถอยหรือเลิกกันไปชั่วคราว กระทำให้กรรมกรว่างงานมีจำนวนมากชน รัฐบาลจะต้องเลี้ยงคนพวกนี้แต่พอเพียงที่จะไม่ให้อดอาหารตาย ถึงเช่นนั้นก็ต้องเอาภาษีอากรที่เก็บจากราชฐานมาแจกจ่ายให้อีก ถ้าเก็บภาษีหนักชน เช่นต่งพักภาษีเงินได้มากขึ้น ความยากจนก็อาจจะไปหนักกว่าราชฐานผู้เสียภาษีหนักชนกว่าเก่า ทำให้เป็นการเดือดร้อนทั่วไปทั้งแผ่นดิน.

ต่อไปจะต้องแบ่งลักษณะของนานาชาตินออกเป็น ๒ จำพวก จำพวกหนึ่งมีทองและทุนสำรองอยู่มาก แต่ไม่กล้าจะจ่ายออกบำรุงการค้าขาย โดยเกรงว่าจะไม่ได้ทุนกลับคืน ต่างก็รวบรวมทุนของเขา เข้าเก็บสะสมนั่งทับไว้เฉยๆ

นานาประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง ที่ไม่มีทองสำรองพอนั้น เมื่อต้องการเงินมาใช้หนี้เขา ก็จำเป็นจะต้องขายสินค้าส่งออกไปใช้หนี้เขาจนหมดเมือง โดยราคาอย่างต่ำที่สุดที่จะทำได้ ไม่มีทองจะส่งก็ต้องส่งสินค้าไปใช้หนี้แทน สินค้าถ้าไม่ได้ขายให้ราคาค่าคง ก็ขายไม่ออก การเป็นเช่นนี้เมื่อรวมความเข้าแล้วก็เป็นอันว่า ฐานะของการค้าจะตกต่ำลง โดยที่สินค้ามากจนเกินความต้องการอย่างทุกวันนี้

เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๒๑

ทั้งนี้จะถ่วงถึงประเทศจีน ที่ฐานมาตรฐานเงิน เป็นใหญ่ ประเทศสห
ปาดรัฐอเมริกามั่นนโยบายที่จะค้ากำไรจากเงินเป็นข้อใหญ่ใจความ โดยเหตุที่
ด้ามะโนครวัดชาติจีนมีจำนวนคนถึง ๔๕๐ ล้าน เป็นส่วน ๑ ใน ๗ ของพลเมือง
ทั่วโลก สหปาดรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ขาดเงินได้มาก ก็คงกองขายขาดเงิน
ลดราคาลงเรื่อยไป ในประเทศจีนจะซื้อขายกันได้ ก็โดยที่กดขี่เงินออกของขาย
แต่ราคาขาดเงินต่ำลงราษฎรจีนฝ่ายที่อยู่ห่างขายทะเลออกไป คงก็ต้องการจะ
สะสมขาดเงินไว้ให้พอใช้ และราคาขาดเงินยิ่งตกต่ำลง ราษฎรจีนไม่มีเงิน
พอใช้ และจะต้องการเงินให้จึงได้ ก็จำเป็นต้องขายสินค้าที่เขาทำขึ้นในบ้าน
เมืองให้ถูกราคาตกทุกที มีต้องขายสินค้า แพร่ไหม หรือสินค้าดิบทั้งหลาย
ที่มีในบ้านเมืองออกขายโดยราคาถูกลงที่สุด จึงจะได้เงินไปใช้ เป็นเหตุให้รัฐบาล
จีนต้องห้ามไม่ให้ผู้ใดส่งขาดเงินออกไปขายนอกประเทศ เหตุที่รัฐบาล
ปาดรัฐอเมริกาขายขาดเงินโดยราคาตกต่ำลงเสมอไปนั้น ก็กระทำให้ค่าแรง
ของกรรมกรจีนลดน้อยลงด้วย ราษฎรจีนต้องอดสูด้าให้หมดหมดอาหารการ
กินให้ลดน้อยลงมิฉะนั้นก็จะอดอาหาร ถึงกับต้องกินเนื้อมนุษย์ต่างอาหาร เช่น
ที่เคยเป็นมาแล้ว

การที่ราคาขาดเงินถดถอยนั้น ช่วยกระทำให้สินค้าชาวของเรากระแจะ
ดีขึ้นกว่าเดิมมาก เมื่อ ๒-๓ ปีก่อนเราขายข้าวได้เพียงเกวียนละ ๓๒ บาท ทุกวัน
นี้เราขายได้ราคาข้าวบางชนิดมากจนถึงเกวียนละ ๓๐ บาท ราคาข้าวมากจน
๒ เท่าตัว และเหตุที่ราคาข้าวเปิดออกตกต่ำในเวณาน ก็โดยที่พวกเรอชาวจีน
ทั้งหลายญาติกันที่จะกดราคาข้าวของชาวนาให้ต่ำลง เพื่อจะเอาค่าขนส่ง
ให้มากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ดีเมื่อตามลักษณะการที่เป็นอยู่ในเมืองจีนทุกวันนี้
ชาวนาของเราก็อาจจะทำนาได้พอคุ้มค่าแรงอย่างเก่า ขอให้ระวังที่จะมิให้คน
กลางกดราคาข้าวชาวนาได้ ดังที่กล่าวมาแล้ว ขอนจะกันได้ ก็โดยอำนาจ
รัฐบาลจะต้องช่วยขนส่งกันคนกลางให้มีอำนาจน้อยลง

๒๒ เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

การคลังโดยยังฉางและคลังโรงตั้งชาวนั้น ถ้าได้เพียงวันละ ๕๐๐ เกวียน และคลังแคนดาตบรรพตราชของรัฐบาลให้ เทียง ตรงว่า ชาวนั้นไหนเป็น อย่างไรแน่นอน พวกโรงตั้ง ทงหลาย จำ เป็นจะ ต้อง หั้น เข้า เอา เยี่ยง อย่าง รัฐบาล ช่วยให้ฐานะของชาวนั้นเมืองไทยกลับดีขึ้นได้อย่างเก่า รัฐบาลนี้แต่จะ ได้กำไรฝ่ายเดียว ไหนการคลังโดยจะปล่อยให้เจ้าของชาวนั้นพดอยได้ส่วนแบ่ง บันกำไรด้วย ใน ๒-๓ ปีนี้ไม่ต้องกลัวว่า ประเทศจีนจะห้ามกันไม่ให้ชาวนั้น ไทยเข้าเมืองได้ ห้ามไม่ได้เพราะในบั้นอกทกภัยเกิดขึ้นภายในประเทศจีนมากมาย หลายแห่ง เชื้อนพวงน้ำท่วมแผ่นดินปลุกข้าวไม่ได้ ถึงอย่างใดใน ๒-๓ ปีต่อไปนี้ การทำนาของเราอาจจะพบนั่นได้มาก และถ้าราคาชาตินั้นเงินจะยังถดถอย เต็มไปหมด และประเทศจีนต้องได้รับผลอันร้ายแรงเช่นนั้นแล้ว ก็เป็นอัน จะเชื่อแน่ว่า ใน ๒-๓ ปีนี้ชาวนานี้คงจะมั่งคั่งทำกำไรได้บ้าง

ธรรมดาของการเมืองนั้น ต่างชาติต่างก็จะรักษามตประโยชน์ของตน เป็นใหญ่ เมื่อฐานะของประเทศจีนตกต่ำลงเช่นนั้น ฐานะของเราที่จะพดอย ดั้นด้วย เพียงที่ใดพดงค่ากล่าวของผู้ที่ได้ออกไปประเทศจีนเข้ามาเอาให้พง นั้น เชื่อได้ว่ารัฐบาลซึ่งใช้กับรัฐบาลกวางตุ้งไม่มีความคิดที่จะบอยคอต “Boycot” ชาวนั้นของเราเลย หากแต่พดกยเหตุจะให้ ไทยอยู่ในอำนาจจีน กระทำให้พดกจนทงหน้าค่าขายสัตว์ไม่เอาใจใส่ในการเมืองเช่นนั้น พดอยได้ รับผลร้ายไปด้วย

วันหน้าจึงจะมีเรื่องเศรษฐกิจ และการเมืองต่อไปอีก

เรื่อง ธนาการแห่งชาติของพระยาสุริยานุวัตร ๒๓

(คัดจากหนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๗)

นโยบายในเรื่องธนาการ

เมื่อได้พูดถึงการตั้งธนาการชาติหรือธนาการกลางแล้ว ยังมีธนาการ
กสิกรรม ธนาการรับจ้างของที่ดิน และธนาการต่างๆ นานา อีกมาก แต่
ไม่มีธนาการใดจะมีคนถวิลไปกว่าธนาการรับฝากอย่างที่มีลักษณะเป็นธนาการ
กลาง หรือธนาการชาติ ดังที่ได้กล่าวไว้ว่า ควรจะเป็นธนาการ สำคัญใหญ่ ของ
ประเทศสยาม

ในขณะที่เศรษฐกิจของการเงินกำลังตกต่ำอยู่ และจะยิ่งตกต่ำอีกต่อไป
เพียงไรก็ยังไม่แน่นอน ตามความสังเกตเห็นได้ชัดแล้วว่า ธนาการ
ชนิดที่รับเงินฝาก เป็นชนิด ที่จะยดตัวออก หรือหด เข้าได้ สะดวก กว่าธนาการ
อย่างอื่น หมายความว่า เมื่อการค้าขายเจริญรุ่งเรืองทั่วไป พ่อค้า และ
ชนบดต่างก็เข้าหาธนาการ เพื่อจะยืมทุนไปขยายการค้าขายให้กว้างขวางออก
ข้างฝ่ายธนาการ เห็นว่าการค้าขายกำลังเจริญต่อไป ธนาการนั้นก็ขยายทุน
เงินเชื้หนออกจำหน่ายให้ ผู้ ที่จะต้องการ ทุนโดยวิธีออก ชนบด หรือเือกดาร์
เชื้หนเพิ่มเติมขึ้น แต่ถาการค้าขายนั้นคงคนจะร่วงโรยลงเมื่อใด ธนาการ
รูดอก่อนที่ระบับการเชื้หน ไม่ปล่อยทุนออกหรือจำกัดการเชื้หนให้น้อยลง
โดยวิธีคงพิกัดดอกเบี้ยเงินกู้ให้แพงขึ้น เช่นยกพิกัดคิดเคาน์ให้สูงขึ้นเป็นต้น
ไป จนกว่าไม่มีผู้ใดจะดำรงทนไปค้ากำไรได้ ชนบด หรือธนาการ
ต่างประเทศก็ส่งทุนของเขาเข้ามาแข่งขันลดค่าดอกเบี้ยให้ ผู้ ที่จะต้องการ ทุนนั้น
ก็ยืมไป จึงใช้คำว่า ธนาการ สามารถจะยดตัว หรือหดตัวได้ตามกาละเทศะ
เพราะฉะนั้นจึงมีกำลังที่จะต้านทาน ต่อความกระทบกระเทือนซึ่งได้เกิดขึ้น เพราะ
ความอับจนทางเศรษฐกิจของภคภยแห่งเศรษฐกิจ ธนาการชนิดอื่นที่ได้

๒๔ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ลงทุนให้การอุตสาหกรรมทั้งหลาย หันไปนั้น เป็นธนาคารชนิดที่จะได้รับความกระทบกระเทือนอันน้อยก่อนเพื่อน เมื่อการสร้างสินค้าตกต่ำลง

ข้างฝ่ายธนาคารก็ประสบด้วยกัน เมื่อเป็นเวลาเศรษฐกิจตกต่ำ พวกนักธุรกิจขายผล เพาะปลูก ออกไม่ได้ โดยกรณี ที่ สังกตโลก สร้าง ผล เพาะปลูกขึ้นมากเกินไปกว่าความต้องการ เช่น ราคาข้าวในเมืองไทย ทุกวัน ชาวนาขายข้าวไม่ได้ ค่ำค่าแรงและทุนที่ไต่ลงไป ก็ไม่สามารถจะใช้ธนาคารที่ใดท่ของตนได้ ธนาคารชนิดนี้ ก็เป็นอันว่าจะต้องขาดทุนล้มจมไปเอง หรือข้างฝ่ายธนาคารต้องขาดสำหรับจำนวนของตน, เรือก, ล้วน, ไร่, นา นั้น เมื่อตนตกต่ำราคาลง เพราะเจ้าของที่ขาดทุนและด้วยการแรงที่ไต่ลงไป ต้องเลิกการเพาะปลูกนั้นเสีย ที่ดินธนาคารได้รับ จำนวนเรือก, ล้วน, ไร่, นา ไร่ นั้น ก็เป็นอันหมดค่าอยู่เอง ยกอุทาหรณ์ว่า แต่ก่อนที่ไร่นาหรือที่ เรือก ล้วนทั้งหลายมีราคาซื้อขายกันโดยปกติ สมมติว่าไร่ละ ๓๐๐ บาท ทุกวันจะขายที่ดินนั้นเพียงราคาไร่ละ ๒๐ บาท ก็แทบจะหาผู้ซื้อไม่ได้ โดยเหตุผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินนั้นจะต้องเสียอากรค่าเช่าและล้มพักสร้อย จนกว่าจะของเขาตน ออกขายทอดตลาดเอาเงินให้ค่าอากรให้รัฐบาล

ในประเทศโปแลนด์ เขาตั้งธนาคาร สำหรับประณอมหนี้ ชาวนาและพวกนักธุรกิจทั้งหลายชนิดหนึ่ง เรียกว่า Assistance Bank ธนาคารนี้รัฐบาลคงไว้ สำหรับช้อนของธนาคารอื่นๆ โดยหักค่าดอกเบี้ยเงินสดตั้งวงหน้าไว้ ไม่เกินร้อยละ ๑๒ เป็นต้น รัฐบาลคงผูกพันสำหรับเป็นคฤดาการกลางชนิดที่มั่นคงขาดได้ ว่าเจ้าหนี้กับลูกหนี้ควรจะผ่อนผันปรองดองกันลงอย่างใดบ้าง ใช้วิธีบังคับให้เจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้ลูกหนี้หาเงินมาใช้หนี้ได้ คงแต่ในกำหนดเวลาอย่างสั้น ๗ ปี ใน ๗ ปี นั้นให้เสีย ดอกเบี้ยหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ หรือถ้าเงินที่ทักหนกันเป็นจำนวนมาก ก็บังคับให้เจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้ยาวออกไปถึงกำหนด ๔๐ ปี โดยคิดดอกเบี้ยไม่เกินกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

เรื่อง ขนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๒๕

ทบวงมหาดไทยให้เสด็จขึ้นในเวดากำหนด ๗ ปี หรือเร็วกว่านั้น ก็
โดยปรารภนา จะช่วยพวกกสิกร ชะนิตกของการทุนไป ขอเครื่องอุปกรณ ทำนา,
ขอโค, พว, น้ำ, กระจบอ, ขอพนช ชาติปลก หรือขอทเขาทำนาเป็นคั้น การ
ชะนิตกนตกษณะที่ถูกหนจะเก็บทุนและกำไรให้เจ้าหนได้ โดยเวดากันขึ้น ช้าง
ฝ่ายกสิกรทมิเรอก, ถวณ, ไร่, นากว้างขวางใหญ่โตใน ทแห่งหนึ่ง หรือหลายแห่ง
ต้องใช้เงินลงทุนมาก เจ้าหนจึงควรจะยอมผ่อนผันให้ถูกหนมเวดากวออก
ไป ถูกหนจึงจะสามารถหาทำไรมาใช้หนได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ถึงเจ้าหน
จะได้เงินน้อยไปก็ยิ่งดีกว่าที่จะไม่ได้เสียเลย ถ้าหากว่าถูกหนนไปด้มตาย
ถึง วิชนไม่กระทำให้ทุนของชนบคสูญหายไปได้เป็นอันขาด หลกสำคัญ
ของรัฐบาลจำเป็นจะต้องถนอมเงินทนของชนบคให้ปลอดภัยทุกอย่าง
ในท หนนาจะเอาเยี่ยงอย่างทรัฐบาลประเทศเปอร์เซียเขาทำกันบ้าง คือ
เมื่อวันท ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาล ออกกฎหมายดำหรับ คังของการ
ขนาคารเขื่อนดำหรับกสิกรชนชะนิตก ในชนคั้น รัฐบาล ต้องขายแผ่น
ดินซึ่งเป็นทสาธารณะประโยชน์ ทวางเปด้อยู่ เป็นราคาตัก ๒๐ ล้านบาท เงิน
นเขามามอบให้แก่ขนาคารกสิกร เพื่อเขาได้เป็นกองทนทตรองให้แก่เจ้าของ
ทคันทชดสนยากจน วิชการทำนาอย่างใดน บังคับให้ทำตามความแนะนำ
ของกระทรวงเกษตรทจะให้ ทำการเพาะปลูกด้วยวิธีของคการอย่างใหม่ซึ่งถูกต้อง
ตามวิทยาศาสตร์ ห้ามไม่ให้ ใช้เครื่องอุปกรณอย่างโบราณ หรือทำการ
ตามแบบโบราณเป็นอันขาด โดยมีกฎหมายคังชนไว้ดำหรับบดงโทษผู้ชดชน
ค่อคำดังของกระทรวงเกษตร

โดยความเอื้อเฟื้อของรัฐบาลเปอร์เซียค่อกสิกรนั้น ได้ออกกฎหมาย
ไว้แต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๗ อนุญาตให้พวกกสิกรขอเครื่องจักรเข้ามาใช้ ในการเพาะ
ปลูก โดยไม่ต้องเสียภาษศันค่าเข้าเมืองในกำหนด ๓๐ ปี

๒๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ประเทศเปอร์เซียมีดามะโนครวประมาณ ๓๓ ล้าน แต่ราษฎรในพื้นเมืองส่วนมากอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ จึงโง่เขลาต่ำต้งกว่าประเทศสยามมาก มีใช้แต่เท่านั้น แผ่นดินก็แห้งแล้งขาดน้ำใช้อยู่เสมอ

เมื่อก่อน หนังสือพิมพ์ศรีกรุงได้บรรยาย ถึงลักษณะการเงิน ที่เป็นอยู่ในประเทศจีนเวลานั้นอย่างใด ข้าพเจ้า เชื่อว่ารัฐบาลจีนเดินนโยบายผิดพลาดว่าจะไม่เร่งให้ราคาชาตเงินในท้องตลาดตกต่ำลง กลับไปซื้อชาตเงินจากกรุงลอนดอนช่วยทำให้ราคาตกลงอีก มันนโยบายที่จะกวาดเงินในท้องตลาดเข้ามาเก็บไว้ ใช้ในประเทศ ไม่ต้องเผื่อแผ่ถึงชาตอื่น จีนเห็นว่าทำเช่นนั้นราคาสินค้าของจีนอาจจะขึ้นสูงกว่าเก่าได้มาก แต่ประเทศจีนจะล้มลงเสียได้ว่าจีนนั้นเป็นลูกหนของคนต่างด้าวฝ่ายเดียว ตัวระพัดทนต์ได้ลงไปในบ้านเมืองนั้นเป็นทุนของชาวต่างประเทศโดยมาก เมื่อถึงเวลาจะต้องใช้ดอกเบยแก่ชาวต่างประเทศแล้ว ก็จำเ็นจะต้องขายสินค้าภายในชนเงินออกไปใช้เจ้าหนี้เสมอ ถ้าจะใช้ สินค้าแทนตัวเงินเขื่อน ก็ต้องลดราคา สินค้าให้ตกลง ชาวต่างประเทศเห็นว่าถ้ารับสินค้าไปจำหน่ายจะมีกำไรคุ้มดอกเบยได้ ก็รับสินค้าไปแทนตัวเงิน สรุปความได้ว่า เงินกับสินค้านั้นมีลักษณะเหมือนกัน

ตามสถิติปรากฏว่าในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๔ รัฐบาลาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้ตั้งตนประกาศนโยบายที่จะขายชาตเงินของเขาออกในตลาดเพื่อจะยกราคาเงินแท้ให้สูงขึ้นเป็นส่วน ๓ ใน ๔ ของราคาของที่มีอยู่ในบ้านเมืองในเดือนนั้นเอง รัฐบาลจีนขาดทุนราคาเงินแท้ไปถึง ๗๘ ล้านเหรียญ และต่อมาในเดือนกันยายนขาดไปอีก ๕๘ ล้านเหรียญ ตลอดถึงเดือนตุลาคมก็ขาดไปอีก ๕๖ ล้านเหรียญ จึงเห็นชัดว่า เมื่อ เป็น เช่น นั้น ชาตเงินใน เมืองจีนมีเท่าใดจะต้องสูญหายไปทั้งสิ้น เพื่อจะป้องกันการค้าถลอบหนภาษี รัฐบาลจีนจึงตั้งפקดเก็บภาษีชาตเงินเขาออกสูงขึ้น ตั้งแต่ ๒ เปอร์เซ็นต์ครึ่ง ถึง ๓๐ เปอร์-

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๒๗

เช่นนี้ แต่โดยเหตุที่รัฐบาลจีนเป็นข้างฝ่ายตกหนักชาวต่างประเทศนั้น ก็จำเป็นต้องจำหน่ายเงินเหรียญออกใช้หนี้เขา ชาวต่างประเทศได้รับเงินแลกช้อสินค้าจีนออกไปอีก ประเทศจีนจะปิดการ ดักตบ เงินเข้าไม่ได้แน่นอนนัก พวกจีนจึงชวนเงินได้ดักตบหนี้เข้าออกไปได้เสมอ คิดดูก็น่าสมเพชเป็นอย่างยิ่งออกด่าให้เอาใจ ประจบ ประแจง สันนิบาตชาติ ขอร้อง เอาคนชำนาญของ สันนิบาตชาติไปช่วยจัดการเงินถึง ๖ คน แต่คนพวกนี้โดยมากถนัดไปทางการค้าต่างประเทศ หาเข้าใจในการค้าขายของเมืองจีนไม่ ต่างคนก็แต่ละช่วยกันหาประโยชน์ให้แก่ชาติของเขาเป็นส่วนใหญ่ อีกประการหนึ่ง ชาวต่างประเทศเห็นว่าประเทศจีนกำลังกระหายจะชวนเงิน เข้าไป เก็บไว้ใน เมือง อย่างมากที่สุดที่จะชวนได้ คนต่างดาวที่ฉลาดต่างก็ชวนชาติเงินเข้าไปให้จีน เพื่อจะเอาดอกเบี้ยและเพื่อจะรับเงินเหรียญจีน ที่ใช้ ค่าดอกเบี้ย นอก ชนหนิง ลงปลายคนพวกนั้นก็ขอสินค้าจีนได้ โดยราคาต่ำ เพื่อจะเอาไปจำหน่ายหากำไร นอกประเทศอีกชนหนิง

เวลานี้ราคาเหรียญทองอเมริกาแลกกับ ปอนด์สเตอร์ลิง อังกฤษ เป็นราคาประมาณ ๔ เหรียญ ๘๖ เช่นนี้ และราคาเงินแท่งเดนมาร์กเพียง ๓๔ เปนนี คือ ๓ เอาน์ตรอย ถ้าหากว่าไปตีซื้อการเงินของมิสเตอร์รูสเวลต์สำเร็จ ราคาเงินแท่งจะต้องสูงขึ้นถึง ๓ เหรียญ ๒๘ เช่นนี้คือ ๓ เอาน์ตรอย เป็น ราคาเงิน ๖๐ ซิลลิงคืออังกฤษคือ ๓ เอาน์ เพราะเหตุนี้รัฐบาลอินเดียจึงประกาศล่วงหน้าไว้ว่าราคาเงินแท่งสูงขึ้นถึง ๕๐ เปนนีเมื่อใด ก็จะขายเงินรูเปียในประเทศอินเดียให้ขึ้นสูง

ได้รับข่าวโดยรอบตัวเช่นนี้ ข้อปัญหาสำหรับเมืองไทยจึงมีว่า จะรอให้ราคาเงินแท่งขึ้นอีก เพียงแค่นี้จึงควรจะขาย เงินเหรียญต่างประเทศของเราให้แก่จีน เพื่อจะซื้อทองเขามาใช้ได้แทน

๒๘ เรือง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

(คัดจาก หนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕)

ธนาการชาติ

ได้เห็นประวัติของมิดเดิลดอล (Doll) ที่ปรึกษากระทรวงการคลัง ซึ่งหนังสือพิมพ์บางกอกไทมส์ ประจำวันจันทร์ที่ ๓๓ เดือนมิถุนายนได้กล่าวถึงประวัติแห่งคุณวุฒิและความชำนาญของท่านในวิชาการเงินแผ่นดิน ซึ่งได้เคยรับหน้าที่ต่างๆ นานามากมาย ท่านผู้ หาดวงประดิษฐ์มนูธรรมได้ชักชวนเข้ามาจากประเทศอังกฤษ ด้วยความมุ่งหมายที่จะขอให้เป็นผู้ได้เริ่มตั้งธนาคารชาติ หรือธนาคารกลางของสยาม เชื่อว่าท่านที่เป็นผู้สนใจในเรื่องการเงินแผ่นดินอยู่บ้างแล้ว คงจะมีความวิตกกังวลเช่นเดียวกับข้าพเจ้าคนหนึ่ง ที่อยากจะให้รัฐบาลรับตั้งธนาคารแผ่นดินขึ้นให้สำเร็จอย่างเร็วที่สุดที่จะทำได้ และเชื่อด้วยว่า ข้างฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คงจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินการนี้ได้ในสมัยประชุมคราวหน้า

เวลานี้ในประเทศอังกฤษกำลังจะคงคนแก่ โภคภัยที่ตกต่ำให้กลับเฟื่องฟูขึ้นได้บ้างแล้ว ถ้าจะเปรียบกับความเจริญของประเทศอื่นๆ ในทวีปยุโรปในสมัยเดียวกัน ก็จัดได้ว่าเขียบคชนกว่าเพื่อน แน่ช่น, ทั้งข้างฝ่ายการเมืองก็มั่นคงกว่ากัน ประเทศอังกฤษเข็ดขยายการค้าส่งครามที่ได้รับผลร้ายมาแล้วมากมายเพียงใด แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่วายที่จะเตรียมตัวไว้ ให้พร้อมที่จะต่อสู้การสงครามอันจะเกิดขึ้นในภายหน้าให้พร้อมอยู่เสมอ การเตรียมตัวนี้แหละอาจเป็นการรักษา ความสงบศึกใน ภายหน้าได้ ความคิดของรัฐบาลอังกฤษมุ่งประสงค์ที่จะบำรุงความเจริญของกสิกร ซึ่งเป็นความปรารถนาเช่นเดียวกันกับประเทศสยามในเวลานี้ โดยที่ถือว่า การเพาะปลูกเป็นกระดูกสันหลังของชาติทั่วไป แล้วยังจะมีวิธีการส่งเสริมการอุตสาหกรรมให้กลับ

เรื่อง ธนาकरแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๒๙

เพลงพูนดินคนดังสุด ปี ค.ศ. ๑๙๒๘ ได้ระดับเดียวกับ พ.ศ. ๒๔๗๓ ที่เห็น
ปรากฏว่าจำนวนกรรมกรน้อยลงเหลือสองล้านคน และงบประมาณรายได้
ของแผ่นดินก็เพิ่มขึ้นมากกว่ารายจ่ายจนมีเงินเหลือใช้มาได้สองปีแล้ว
ทางด้าน
กำลังส่งเสริมการอุตสาหกรรม สำหรับที่จะทำของขึ้นบริโภคใช้สอย แต่
เพราะภายในประเทศจะจัดการค้าทางขายย่อยต่อไปอีก เมื่อได้กำไรของ
กับการแข่งขันนอกประเทศแล้ว ยังมีการส่งเสริมให้คนขึ้น เพื่อ
จะกำหนดราคาสินค้าและราคาค่าแรงให้ยังยืนอยู่ให้ ในการ
ทอผ้าของมณฑลแดงแคว้นเคอร์เนนโตเล็กดังที่พูดกันไม่ได้
เต็มถึงสิบด้านหก จากจำนวนบรรดาหกที่ในเคอร์เนนโตราคาให้พวก
นี้ แล้วเฉยเอาเงินรายได้ออกใช้แทนค่าเสียหายแก่พวกที่ขาดทุนไป สรุป
ความได้ว่า รัฐบาลเข้าจัดการเสียเองทั่วไปโดยความชักชวนให้มีความปรอง
ดองกันแล้วยังออกเงินส่งเสริมบ้างเป็นรางวัลให้อีกด้วย เพราะฉะนั้นเราจึง
เห็นว่ามิสเตอร์คอดได้เห็นความเจริญเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษมาแล้ว จึง
เชื่อว่ามิสเตอร์คอดจะสามารถแนะนำกระทรวงการคลังให้ดีขึ้นกว่าเก่าได้บ้าง
จุดประสงค์ที่จะพูดในที่นี้คือ การตั้งธนาคารชาติอย่างเดียวยก โดย
เหตุที่พลเมืองของเราขาดเงินด้วยเงินทุน จึงเป็นข้อปัญหาที่จะทำ
ประการใดจึงจะได้ทุนต่างประเทศเข้ามาเข้าหุ้นด้วยธนาคารนี้ สมมติว่า
รัฐบาลจะเข้าหุ้นเป็นทางรับประกันความมั่นคงของธนาคารมากกว่าครึ่งจำนวน
ทุน คือ ๒๐ ล้านบาทเศษ ยังเหลืออยู่อีกครึ่งหนึ่ง (๑๐ ล้านบาท) สุด
แล้วแต่ว่าต่างประเทศชาติใดจะสมัครมาถือหุ้นด้วย แต่ธนาคารควรจะได้
สัมปทานให้มีอำนาจออกทุนซื้อหุ้นได้สัก ๕๐ ล้านบาท เงินจะให้รัฐบาล
สยามก็ โดยมีดอกเบี้ยอย่างต่ำเพียงบหนึ่งร้อยละ ๕ หรือ ๕ ก็ได้ พันธมิตรของ
รัฐบาลนั้นจะเป็นกำไรของธนาคารได้อีก แต่ความละเอียดที่จะจัดการกัน
อย่างใดต่อไปนั้น มิสเตอร์คอดคงมีความสามารถพอจะแนะนำให้ทำได้

เรื่อง อนาคตแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

อนาคตชาตินั้น ข้อใหญ่ใจความมีอยู่ว่า จะต้องจำหน่ายหนี้ที่มีอยู่ และเงินลงทุนหลายทศวรรษนำมาฝาก เพื่อดำเนินการ ดอกเบี้ย หน้าที่ของ อนาคตจึงควรจะจำหน่ายเงินลงทุนและเงินฝากทุกตัวนั้น ออกทำดอกเบี้ย อย่างเร็วที่สุดที่จะทำได้ เป็นคนว่า ถ้าจะมีผู้มากไปทำหนี้แล้ว อนาคตจะต้องมีผู้ รับประกันอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าสองข้อ ถ้าเป็นเงินจำนวนน้อยเพียงที่จะคงใจ ตั้งเคราะห์คนอนาคตแล้ว จะให้กรวยหนึ่งตั้งแต่ ๕๐ บาทขึ้นไปก็ได้ ผู้ที่ไป นั้นจะต้องเสียดอกเบี้ยในช่วงเวลาที่เขาหนีไปเสีย เมื่อค้าขายได้กำไรแล้ว เขากลับมาส่งคืนก็ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยอะไรอีก

พระราชกฤษฎีกาที่จะได้ออกใหม่ ครั้น เมื่อได้พิจารณา ดูก็เห็นว่า รัฐบาล กับกระทรวง กตมาใหม่ ร่วมมือ กันจัด ระเบียบการ ทหาร ด้วยความ พินิจ พิจารณาเห็นว่า เป็นที่ควรเจริญมาก ทางยุทธศาสตร์อย่างเดียวกันที่จะรักษาความ อุดมสมบูรณ์ของชาติไว้ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อกระทรวงกตมาใหม่จะต้องการเงิน สร้างอาวุธยุทธภัณฑ์หรือเพียงทหารบกทหารเรือสักเท่าใด ผู้ทรงชาติทั้งหลาย จะต้องพลีด้วยความดีความ การ แต่เงินที่จะเอาไปใช้ในการสงครามนั้น ทแท้ จริงเป็นการเปลืองไปโดยมิได้มีประโยชน์เลย ประดุจดินบนที่ขุดพบด้วย ก็สิ้นทรางไป โดยเหตุที่กล่าวมานี้ เราจึงเห็นว่า รัฐบาลควรจะบำรุงการเศรษฐกิจ ให้เจริญขึ้นเป็นคู่เคียงกันไป เพราะความเจริญเศรษฐกิจของบ้านเมืองนั้น จะไม่มีที่สิ้นสุดได้ เศรษฐกิจอย่างเดียวกันแหละจะเพียงทหารและข้อสรรพาวุธ ดังได้ ยังไม่มีการสงครามเลยก็ยังคงขึ้นเดิมต่อไป

ความจำเป็นดังที่กล่าวมานี้ จึงเห็นสมควร ที่จะเร่งเร้า เข้ายรัฐบาล ให้ ได้ตั้งต้น งบประมาณชาติ หรืออนาคตกลาง เสียให้ทันใน สมัยประชุม สภา ฯ คราวหน้า.

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๓๓
(คัดจาก หนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๘)

เศรษฐกิจสำหรับชาติ

หนังสือพิมพ์ศรีกรุงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๗๘ ได้ยกเรื่อง ธนาคาร กดาง หรือธนาคารชาติของสยามมากด่าว่า มีดีเตอร์ดอลผู้ช่ำชองในการเงินได้เข้ามาเป็นผู้แนะนำกระทรวงการคลัง มีดีเตอร์ดอลผู้ หลวงประดิษฐมนูธรรมได้ชักชวนเข้ามา เพื่อให้ได้ คงตนวางระบบธนาคาร ของสยาม โดยกะเพาะ สัมมติว่า รัฐบาลฝ่ายบริหารการแผ่นดินจะได้ขอพระราชกฤษฎีกาตั้งธนาคารด้วยความยินยอมของสภาราษฎรในสมัยประชุม หน้า เมื่อเป็นเช่นนั้น ปัญหาต่อไปก็จะมียู่ว่า เมื่อไรจึงจะเป็นเวลาเหมาะที่กรุงสยาม จะต้อง ออกจาก ความผูกมัด ด้วยดอกเบี้ยติด กับ ปอนด์สเตอร์ลิง ของ อังกฤษ คือ ๓๓ บาทต่อ ๑ ปอนด์ การที่เราได้ออกจากฐานมาตราทองคำไปผูกพันกันกับ ปอนด์สเตอร์ลิงของอังกฤษนั้น เราต้องขาดทุนไป เป็นจำนวนมากมาย ถึง ๖๖ เปอร์เซ็นต์ ยังเหลืออยู่ ๓๔ เปอร์เซ็นต์ แปลว่าเมื่อเราจะต้องเข้าอยู่ในฐานมาตราทองคำ เราจำเป็นจะต้องตัดราคาสินค้าของเราลงครึ่งราคา ที่มียู่ก่อนคือ ทองที่คนนั้นจะต้องมีน้ำหนักเพียง ๐.๖๖ กรัม ประคุดเดียว กับกับราคาสิน Belga ของประเทศเบลเยียม.

นโยบายการเงินแผ่นดินนั้น มีวิธีที่จะพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้ เพื่อให้ถูก หนทางหลายได้เปรียบเจ้าหนี้ โดยที่จะเอาเงินตราราคาน้อยไปแลกเปลี่ยนกับ เงินตราราคามาก เจ้าหนี้ต้องขาดทุนฝ่ายเดียว ภาษา อังกฤษ เรียกว่า อินเฟลชัน Inflation ซึ่งรัฐบาลไม่ควรจะส่งเสริม เพราะเหตุที่เราจะต้องคิด ไปถึงคอกเบี้ยและค่านเงินทั้งหลายที่รัฐบาลก็ มาจากต่างประเทศรวมเข้ากับราคา ดินค้าที่มวลถเราทำเองไม่ได้ ต้องตั้งเข้ามาใช้ เช่น เครื่องเหล็ก, รางรถไฟ และถ่อเดือน เป็นต้น ของเหล่านี้เราต้องใช้ด้วยราคาของทุกสิ่งไป

๓๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

มีความสงสัยอยู่ว่า รัฐบาลควรล้มบรรณาญาสิทธิราชอาจพิมพ์
ธนบัตรขึ้นใช้สดเชงปริมาณขนาดดงเป็นครั้งคราว เพราะเหตุว่ารัฐบาล
เป็นผู้ค้ำค่าเงินระหว่างประเทศเอง และมีกฎหมายบังคับว่า ธนบัตร
นั้นจะต้องใช้หนี้กันได้ โดยไม่มีเขตคณจำนวน และผู้ถือธนบัตรจะเรียกร้อง
เขาทองไปใช้แทนไม่ได้ รัฐบาลเก๋มอำนาจตามกฎหมายเช่นทุกถาดน สรรพ
ราคาสั่งของทั้งหลายในบ้านเมืองจึงได้พลอยตกต่ำราคาไปกว่าเก๋มเป็นอันมาก
เมื่อเป็นเช่นนั้น พลเมืองต้องยากจนดง เพราะไม่ใช้ความผิดของเขาเลย ค่า
แรงงานทุกอย่างต้องลดน้อยดง เพราะเหตุที่คองซื้อของราคาแพงนั่นเอง
คือไปนี้จะถาดถึง Deflation ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับ Inflation
ที่ตรงว่า อำนาจเงินตราที่ใช้หมุนเวียนอยู่ในบ้านเมืองจะมีอำนาจซื้อของได้
มากกว่าเก๋ม เป็นการยกฐานะของประชาชนพลเมืองให้สูงขึ้นด้วยอำนาจเงิน
ที่เขาจะซื้อของได้มากกว่าเก๋มนเอง Deflation จะทำให้ส่งสินค้าออกไปขาย
นอกประเทศได้มากขึ้น เพราะเหตุที่อำนาจซื้อสินค้าได้มากกว่านั่นเอง จะ
ชวนใจให้ผู้มีทุนซื้อของส่งไปขายหากำไรจากนอกประเทศได้ ปัญหาจึงมีอยู่
ว่า รัฐบาลจะทำประการใดจึงจะรู้ความจริงได้แน่แท้ว่า ธนบัตรที่ได้ออก
ไปแล้วโดยไม่จำกัดจำนวนนั้น จะมาก เกินล้น ทดต้องการในการค้าขายที่แท้จริง
หรือไม่ วิชาที่จะแก้ปัญหาหนักทางเดียว แต่ทว่ากระทรวงการคลัง จะกักธนบัตร
ไว้จนกว่าราคาสินค้าทั้งหลายจะกลับสูงขึ้นเท่าเก๋มได้ วิชาที่จะเปรียบราคาเก๋ม
กับใหม่ให้เห็นปรากฏนักโดยที่จะเอาราคาสินค้าทั้งหลายที่พลเมืองจำเป็นจะต้อง
บริโภคด้วยกันทุกคนมาดงเปรียบเทียบกัน ยกอาทราณว่า แคก่อนปลดาทู่ง
ขายกันราคาแข่งละ ๒ อัฐ เชนหนึ่ง ๓ ชน ๆ ละ ๕ คิว เท่ากับ ๑ คิวครึ่ง คือ ๑ อัฐ
ทุกถาดนขายกันแข่งละ ๑ สตางค์ เชนหนึ่งมี ๒ คิว คือ แพงกว่าเก๋ม เท่ากับคิว
ละ ๔ สตางค์ ข้าวสาร แคก่อนราคาถึงละ ๕๐ สตางค์ ทุกถาดนราคาถึง

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๓๓

ละ ๑.๓๐ บาท แต่จะเอาราคาเดียวกันมาเปรียบเทียบกันไม่ได้ โดยเหตุที่ต่าง
ประเทศต่างก็หักล้างถ่วงน้ำหนักกันมากจน ชาวต่างประเทศราคาเงินไม่คุ้มค่าแรงทำ
เราจึงจำเป็นต้องหันไปปลูกฝ้ายหรือผลไม้ แทน ฝ้ายก็ดี ผลไม้ก็ดี ถ้า
ได้ทำกันคง ๕๐ ไร่ขึ้นไปแล้ว ผู้ทำจ้างกรรมกรคอยระวัง คายหญ้า และพูนดินทำ
การแต่หน้าเดียวตลอดฤดูกาล จึงจะเห็นผลมีงั้นได้ทันใจ ต่อไปจะชักชวน
กันตั้งสหกรณ์รวมแรง รวมทุนกันเข้า เป็นหมู่เดียว บริษัทเดียว ก็สามารถจะทำได้
สุดแล้วแต่สติปัญญาและความสามารถจัดการของเจ้าของที่ดิน แต่ถึงอย่างไร
ก็ดี รัฐบาลจำเป็นต้องเข้าควบคุมระวังไม่ให้เจ้าของที่ดินได้เปรียบ กรรมกร
มากเกินไปจนล้นทศกรไป เช่นกับว่าผู้ใดได้กำไรเกินร้อยละ ๘ เมื่อหัก ค่าแรง
และดอกเบี้ยเงินลงทุนออกแล้ว เจ้าของงานได้กำไรเกินร้อยละ ๘ จะต้องเสียภาษี
เงินได้เสริมขึ้นอีกเป็นชั้นไป เพราะเราจะล้มเสียมิได้ว่า นโยบายของรัฐบาล
ประชาธิปไตยนั้นมุ่งประสงค์จะให้ฐานะ ของกรรมกร หรือกสิกรสูงขึ้นเท่าเทียม
กันกับชนบ้เจ้าของทุนอย่างใกล้ชิดที่สุดที่จะทำได้.

๓๔ เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร
(คัดจาก หนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันเสาร์ที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๘)

ธนาการชาติ

ในสมัยประชุมสภาวิสามัญ ครองนี้ กระทรวงการคลัง ควรจะร่างพระราช
กฤษฎีกาขออนุมัติก่อสร้าง เพื่อจะได้ รับงบประมาณธนาการชาติหรือธนาการ
กลางเสียให้สำเร็จไป.

เขาเป็นการเชื่อแน่วแน่ได้ว่าท่านผู้มั่งคั่งจะพร้อมใจออกเสียงให้
อนุมัติเป็นเสียงเดียวกัน เมื่อท่านได้ พินิจพิจารณาเห็นว่าประโยชน์ โดย ทาง
ตรงและทางอ้อมเป็นเอกประการดังจะได้บรรยายต่อไป.

๓. ข้อสำคัญยิ่งใหญ่นั้น จะต้องรวบรวม เงิน มาลงทุนในการบำรุง
โภคทรัพย์ของบ้านเมืองให้เจริญคั่งเตริญ เพราะเมื่อไม่มีทุนพอใช้ ในการ
บำรุงนั้น ก็เป็นอันพินาศย่ำแย่ทำการงานให้สำเร็จไปได้ตามความปรารถนา

ธรรมชาติของการค้าขายทุกชนิดไป ยังมีเงินทุนมากก็ยิ่งจะประกอบการ
แพร่หลายได้แผ่ไพศาลมากในเวลาอันสั้น ข้างฝ่าย ผู้มีทุนน้อยก็ต้องคอยทำ
คอยประหยัดกำไรสะสมจนได้เป็นทุนตามความสามารถของเขา จนกว่าจะได้
ชื่อ เป็น ขนบคึกคน หนึ่ง

โดยกรณีที่ได้กล่าวมานี้ จึงเป็นการจำเป็นในการที่รัฐประสงค์นโยบาย
ของรัฐบาลควรจะช่วยส่งเสริมขนบคึกให้รุ่งเรืองอยู่ได้ เพราะท่านเหล่านั้นแหละ
จะเป็นที่พึ่งของปวงชนราษฎรในทางเศรษฐกิจได้จริง ดังที่จะเห็นเป็นพยาน
ปรากฏได้ว่า อารยะ ประเทศ ฝ่ายทิศตะวันตก และทิศตะวันออกไกล เช่น
ประเทศจีนและญี่ปุ่น เขาจำเริญขึ้นได้ก็ด้วยอำนาจเงินทุนที่ใช้หมุนเวียนอยู่
ในแผ่นดินของเขา ยิ่งเป็น ประเทศญี่ปุ่น ใน ปัจจุบันนี้ ก็ยังจำเริญเดินก้าว
หน้าได้รวดเร็ว โดยที่พระเจ้าแผ่นดินเป็นเจ้าของที่ไร่นาเป็นส่วนใหญ่ นอก
จากนี้ยังมีเจ้านายในวงศ์ตระกูลเก่าและบริษัททำการค้าขายที่สำคัญๆ เช่นพวก

เรื่อง ธนาการแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๓๕

ตระกูลมิตชัยและห้างมิตชัยบริษัทเป็นต้น พวกเหล่านี้ อยู่ในบังคับของพระเจ้าแผ่นดินนิคาโด ซึ่งมีเงินทุนมากมายยิ่งกว่า พระเจ้าแผ่นดินทั้งหลายในโลก เมื่อพวกกดีกรต้องเป็นหนี้ยากจนคนแค่นาง พระเจ้าแผ่นดินซึ่งเป็นเจ้าของที่ไร่นาทั่วไปนั้น ก็จำเป็นต้องอดทนพวกกดีกร อย่างดี ที่สุดที่จะทำได้ แต่รัฐประศาสน์นโยบายของประเทศญี่ปุ่น ใช้วิธีจำหน่ายสมบัติมากมายเกินส่วน ต้องการของการค้าขาย เพราะฉะนั้น พวกกรรมกรจึงต้องซื้ออาหารการกิน ด้วยราคาแพง ทั้งต้องจำเป็นประหยัดทรัพย์อย่างกวดขันมาก จึงจะเพียงพอไปได้เช่นพวกกดีกรทุกวันนี้.

อีกฝ่ายหนึ่ง พวกกดีกรที่มั่งคั่งพบบ้างในโรงอุตสาหกรรม ทดลองโรงงานรวบรวมกันตามจังหวัดทั้งหลาย ที่มีโรงอุตสาหกรรมทำสินค้าส่งไปขายนอกประเทศ คนพวกนี้ได้ค่าเพียงเล็กน้อย จึงจำเป็นต้องเข้ารับจ้างพอได้เงินซื้ออาหารพอจืดจางไปชั่ววันหนึ่งๆ นักเป็นไปตามนโยบายของเจ้าของโรงงานทั้งหลายรวบรวมทุนไว้เป็นกองเดียวคนเดียว เมื่อได้ตัดค่าใช้จ่ายน้อยลงเท่าใด ก็ยังมีกำไรในสินค้าที่จำหน่ายได้ โดยราคาถูก เพื่อส่งออกนอกประเทศไปแข่งแย่งขายราคาค่า จับได้สินค้าที่มียกก่อนในประเทศเหล่านั้นให้พ่ายแพ้ ไป เช่นการทอผ้าในประเทศอินเดียและในประเทศอังกฤษเป็นต้น ข้าพเจ้า ยกเอาความ สดเสริม ชนิดของประเทศญี่ปุ่น มาเป็นอุทาหรณ์ ก็เพื่อให้เห็นว่า เขานิยมไปในทางที่จะรวมเงินทุนของพวกชนบัตมากมายเพียงใด และกดค่าจ้างกรรมกรลง กระทำให้ต้องซื้อของอุปโภคบริโภคด้วยราคาแพง

ข้างฝ่ายนโยบายโซเชี่ยลลิสติก (Socialistic) ของกรุงสยามนั้น ผิดกันตรงข้าม เรานิยมรัฐบาลเดโมคราซี และเพื่อให้ได้มานักได้กับคนอนาถานั้น นโยบายของเราจึงควรที่จะคอยกดผู้มั่งคั่งมากให้ มีอำนาจน้อยลงฝ่ายหนึ่ง แล้วส่งเสริมให้ปวงชนราษฎรที่อนาถาให้ มีทุนมากขึ้นกว่าเก่า เข้าทำงานเอง เคียงกัน กับนโยบาย ฟาซิสต์ (Facist) ที่ มุสโสลินี ผู้เผด็จการ เมือง

๓๒ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ประเทศอิตาลีทำอยู่ แต่ตามนโยบายชนิดนี้ รัฐบาลจำเป็นจะต้องตั้ง
เจ้าพนักงาน ล้อค มื่อ เข้าไป แขนง แขนง คอย คม คม การต่อต้านการฉ้อโกง การฉ้อโกง
และหักการอย่างกวดขันอยู่เสมอ มีนโยบายที่จะกระตุ้นของผู้ลงทุน
ให้ต่ำลงคงไม่ต่ำเร็ว แต่ถึงเช่นนั้นก็ ต้อง พัง เติง โชนเอียงไป
ช่วยพวกชนบดอยู่เสมอ

ประเทศสยามถ้าจะเปรียบกันกับอารยะประเทศทั้งหลายแล้ว ก็ต้องนับ
ว่าเป็นประเทศที่ขาดด้วยเงินทุน จำเป็นจะต้องพึ่งทุนของชาวต่างประเทศ
เข้ามาบำรุงช่วยส่งเสริมการค้าขายของเราทุกหนทางไป แต่ปัญหา
ที่เราจะต้องช่วยกันขบให้แตกนั้นก็มีอยู่โดยตรงว่า เราจะทำประการใดจึงจะ
บังคับให้ผลประโยชน์ของงานชนในบ้านเมืองนั้น ให้เป็นเงินใช้หมุนเวียนอยู่
ในแผ่นดินไทย เพราะถ้าหากว่าพวกเจ้าของทุนต่างประเทศที่เราชักชวนเข้ามา
ลงทุนนั้น แน่แล้ว, เขาจะต้องขนกำไรของเขาส่งออกไปยังที่เกิดเมืองมิตรของ
เขาเป็นธรรมดาอยู่เอง เงินรายนี้จะไม่ได้กลับเข้ามาเป็นเงินหมุนเวียนอยู่ใน
ประเทศเราต่อไป เราต้องถือว่าพวกพ่อค้าต่างประเทศทั้งหลายนั้น เมื่อเขา
เห็นว่าจะเอาทุนของเขาเข้ามาลงในเมืองไทยได้ผลดีแล้ว เขาก็จะลงทุนทำ
ไปจนกว่ากำไรซึ่งจะออกจากทุนนั้นจะไม่ต่ำกว่ากำไรที่เขาจะได้ ในประเทศอื่น
เขาคิดว่าเราพูดกันว่า “คนไทเมื่อตกไทรดก ฝูงนกก็อาศัย ครนหาถกไท
ไม่ ฝูงนกก็บินหนี” มีนโยบายที่จะเรียกทุนได้ ก็โดยทางที่จะออกใบหุ้นกู้
(Debenture) สัญญาใช้ดอกเบยแก่ผู้ถือหุ้น สมมติว่าธนาคารจะเอาทุนออก
แลกกับใบบอนด์ของรัฐบาล เมื่อได้ ใบบอนด์นั้นไปแล้ว ก็จะขายเอาคืนทุน
คืนได้ตามราคาตลาด

การตั้งธนาคารกลางของชาติ ยังมีแง่ที่สภาพัฒนราชวร จะเห็นไปได้
หลายแง่ นัก ธนาคารและห้างร้านของชาวต่างประเทศในกรุงสยามและประเทศ
จีนต้องอาศัยพวกกอมปะดอร์ทำการติดต่อกับชาวเมืองทำการแทนผู้จัดการ แทน

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

๓๗

ทุกรายไป พวกคอมปะดอร์ต้องวางเงินมัดจำประกันความผิดโกงของเขาจนพอเพียงพอจัดการจะเชื่อถือได้ ข้างฝ่ายผู้จัดการต้องคอยระวังอยู่เป็นเนืองนิตย์ว่าคอมปะดอร์นั้นจะไม่เอาทุนของธนาคารออกให้คนกู้ยืมไปไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่คอมปะดอร์ได้วางมัดจำไว้.

ต่อไปนี้ ควรจะดำริการตั้งกองกานด้าชาไปตามท่าเถลิงเป็นทวีปดินค้าทั้งหลายโดยรอบข้าง เช่นกับจะตั้งด้าชาที่เมืองนครราชสีมาแห่งหนึ่ง เมืองนครด้าปางซึ่งเป็นทิศชายทิศคอกันขึ้นไปถึงที่สุดเขตต์จังหวัดเขยงราย ทางทิศเหนือ และจังหวัดอื่น ๆ ในมณฑลพายัพตลอดเป็นแนวทาง ตรงแนวลงมาทางทิศใต้ ทางทิศนี้จะตั้งด้าชาที่เมืองนครศรีธรรมราชหรือสงขลาที่ตาม ส่วนด้าชาที่สงขลาได้ ในจังหวัดเขยงใหม่นั้นไม่เป็นการจำเป็นนัก แต่ถ้ากระทรวงการคลังจะใช้เจ้าพนักงานที่ประจำหลวงคลังอยู่ทุกแห่งไปเป็นด้าชา ก็จะได้ใช้ความชำนาญของคนพวกนี้เป็นประโยชน์มาก ในชั้นต้นได้เงินเดือนอย่างต่ำประจำตัวไปก่อน ต่อเมื่อพนักงานจังหวัดใดได้รับความผิดชอบมากขึ้น จึงจำเป็นจะต้องเพิ่มเติมเงินเดือนให้สมควรแก่วิทยะฐานะของเขา ตามด้าชาของข้าหลวงคลังเหล่านี้ ผู้รับผิดชอบจะเอาเงินรายได้ของรัฐบาลออกช่วยส่งเสริมการค้าขายในบริเวณที่นั้นให้หมุนเวียนอยู่ได้เต็มที่ ไม่จำเป็นจะต้องส่งเงินรายได้ลงมากรุงเทพฯ เป็นครั้งคราวไปตามที่เคยมาแล้ว ถ้าด้าชาใดไม่มีเงินรายได้พอ กระทรวงการคลังจะส่งธนบัตรบริจักษ์ออกไปไว้ด้าของใช้เมื่อเวลาพอค้าจะต้องการ ก็จะได้ทำได้ โดยดี จำหน่ายธนบัตรออกไปเท่าใด ก็ต้องโอนบัญชีส่งมายังกระทรวงทุกครั้งไป ในมณฑลอุดรด้านมีพลเมืองมาก แต่การค้าขายมีน้อย เมื่อเก็บเงินภาษีอากรได้ ก็ต้องส่งตัวเงินลงมากรุงเทพฯ ครึ่งละแสนสองแสนเช่นที่ท่าอยู่ ในเวลานั้น การที่ต้องส่งตัวเงินมานั้น ต้องใช้ตัวจดค้นบิดาคุมเงินลงมาเสมอ โดยที่ควรเพิ่มจำนวนด้านบิดาให้มีคนมากกว่าการคุมรถไปรษณีย์ ซึ่งจะต้องอยู่ทุกวัน

๓๘ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุรยานุวัตร

ถ้าไรธนาคารจะได้หนี้ เมื่อเราจำเป็นต้องใช้คนต่างประเทศที่จะแข่ง
ขอมาเถียงเอาเงินเดือนอย่างมากที่สุดที่จะเถียงเอาได้นั้น บางทีในสองสามปี
แรก ธนาคารจะถดถอยขาดทุนไปเสียอีก ถ้าคนต่างประเทศพวกนั้นเอาใจแม่เมื่อไป
ข้างจะช่วยคนชาติของเขาให้ ได้เปรียบยิ่งขึ้น ถ้าไ้ยกยงได้น้อยลงไปอีก เพราะ
เหตุนี้ควรจะฝึกหัดผู้ ข้าราชการในบ้านเมืองชนแทนตัวชาวต่างประเทศให้ ได้เร็วที่สุด
ที่จะทำได้ ทั้งจะได้ความสมบูรณ์ภาพดีกว่าด้วย

สมมติว่ารัฐบาลจะตั้งบริษัททุนจำกัดขึ้นเป็นเจ้าของธนาคารกลาง ถ้า
รัฐบาลถือหุ้นหลักครึ่งหนึ่ง ธนาคารนั้นจะต้องมีคนเช็ดออกมากจนเป็นธรรมดา
อยู่เอง พวกธนาคารต่างประเทศทั้งหลายทยอยอยู่ ๕-๖ ธนาคารนั้น อาจจะให้
ความแนะนำของเขาที่เป็นคุณประโยชน์ได้บ้าง ถ้าเขาจะต้องเป็นบริษัทชนิดเกิด
อันเดอร์ไรท์ (Syndicate Under writes) รับเหมา ออกทุนให้รัฐบาลสัก ๓๐
ล้านบาท ก็ถ้าสามารถจะทำการได้สำเร็จ เขาก็มีกำไรขายหุ้นในเมื่อซื้อเพียง
ของรัฐบาลกำลังจะเฟื่องฟู เพราะความมั่นคงของธนาคารที่รัฐบาลเป็นประกัน
อยู่ครึ่งหนึ่งของเขา

การที่จะเอาทุนของธนาคารออกจำหน่ายนั้น ในเมื่อแรกตั้งปีจะจำหน่าย
หาหมดไม่ ผู้ถือหุ้นควรจะตั้งญานต์มองตั้งเป็น ๔ งวดเป็นต้น แต่ความละเอียด
เหล่านี้จะต้องตัดแถมแต่ผู้จัดการจะวางองค์การลง จะพูดมากไปอาจจะเป็น
การเดาผิดไปก็ได้ จึงขอขยติเคียดแต่เพียงนอกน ขอยืนยันแต่ว่าให้ท่านสมาชิก
สภาฯ ผู้มั่งคั่งเริ่มหลักการของธนาคารชาติให้เต็มที่

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๓๙
(คัดจาก หนังสือพิมพ์ 'ศรีกรุง' ประจำวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๙)

ธนาคารชาติ

หนังสือพิมพ์ศรีกรุงลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. น. เร่งเร้าให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับมติอนุมัติ ขอให้ กระทรวง การคลัง ตั้งธนาคารชาติ ขึ้นใน สมัยประชุมสามัญครั้ง ได้บรรยายคุณประโยชน์ ซึ่งปวงชนราษฎรชาดสยามจะได้รับเป็นเนืองประการ.

อนึ่ง จะขอกล่าว ประโยชน์ สำคัญ ที่จะได้ แก่บรรดาพวกราษฎร ธนาคารที่ถนัดทางการค้าขาย แต่ยงไรทรัพย์อยู่ จะก ยืมเงินที่ไหนไม่ได้ ก็เป็นอันพินาศด้วยที่จะทำการค้าได้ล้มปรารภณา ในที่นี้จะขอแนะนำวิธีที่จะส่งเคราะห์คนจำพวกนี้ต่อไป แต่ในชนชั้นนี้จะต้องรับเร่งให้ฝ่ายบริหารการแผ่นดินได้ตั้งธนาคารกลางหรือธนาคารชาติขึ้นเสียก่อน เมื่อธนาคารเกิดขึ้นแล้ว รัฐบาลจึงจะเอาการเชื่อนมาใช้ส่งเคราะห์พวกนี้ได้

ธรรมดา ของธนาคารมีหน้าที่อันสำคัญ เป็นอันดีบุคคล ขึ้นตาม สัมปทานพิเศษนั้น ข้อใหญ่ใจความ จะต้องรวบรวม เงินฝาก ทงหลายมาให้เจ้าจำนำของเขาก ยืมไปทำทุน ยิ่งจำนำยทุนนอกได้มาก ก็ยิ่งจะมีกำไรมากตามตัว ธนาคารเช่นหนังสือพิมพ์ศรีกรุงได้แนะนำนั้น นอกจาก จะเอาทุนส่วนตัวของธนาคารเองออกเพิ่มเติมแล้ว ยังจะได้ พังรัฐบาล เป็นส่วนใหญ่อีกส่วนหนึ่ง โดยกรณที่รัฐบาลจะให้สัมปทานพิเศษแก่ธนาคารจำกัดสินใช้ (Joint Stock Banking Association) เป็น นิติบุคคล ขึ้น และโดยกรณที่รัฐบาลจะได้ ถอน หักของของธนาคารน ก็เป็นอันว่ารัฐบาลเป็นผู้รับประกันอยู่ในตัวเอง ธนาคารจะเป็นปีกแผ่นมั่นคงที่จะไม่ต้องเลิกล้มละลายไปในเวลาประเทศสยามยังคงเป็นอิสสรภาพอยู่ได้ ชาวชนแหะจะเอิกเกริกดังก้องไปประดุจเสียงบันถุกใหญ่ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Boom ซึ่งจะสับสนกับ

๔๐ เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ที่เศรษฐกิจของโลกกำลังจะเหวี่ยงก้นหัวเจียน จะยกอุทธารณ์ของความ
เจริญที่กำลังจะเกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและในทวีปยุโรป มีประเทศอังกฤษ
เป็นต้น โดยที่เห็นว่าจำนวนกรรมกรที่ว่างงานลดน้อยลงกว่าปีก่อนๆ เป็นนัก
หนา ประเทศอังกฤษเวลานี้จะมีเงินรายได้เป็นกำไรในการค้าของเขามากถึง
พ.ศ. ๒๔๗๗ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๘ เศรษฐกิจในประเทศยุโรปทั่วไป ก็ค่อยเจริญ
ประดุจเดียวกัน เราเชื่อว่าผลเหตุเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาและยุโรปตกต่ำ
ลงถึงที่สุดแล้ว ความตกต่ำนั้นจึงค่อยแพร่หลายออกมาถึงประเทศตะวันออกไกล
คือทวีปเอเชีย ทวีป บดิน เศรษฐกิจใน ทวีป ยุโรป และอเมริกา กลับค่อย
กระเตื้องขึ้น ความเจริญก้าวหน้านั้นก็คงจะค่อยแผ่ไพศาลตามมาถึงทวีปเอเชีย
ดังที่ได้เห็นปรากฏแล้วว่า เมื่อเร็วๆ นี้รัฐบาลเกาะซิดอนออกเงินอังกฤษเพื่อ
การปลูกต้นไม้ชา เมื่อธนาคารอังกฤษประกาศเรียกผู้สมัครจะให้กู้แล้ว เปิด
รับรายชื่อผู้สมัครเพียงช่วงเวลา ๒ ชั่วโมงเท่านั้น ก็รวมบัญชีได้เป็นจำนวนเกิน
กว่าสิบเท่าตัว

การธนาคารจะเอาเงินเชื้หนออกจำหน่ายนั้นก็เป็นอันว่าทำ Inflation
จำหน่ายเงินเกินความต้องการของการค้าขายอยู่แล้ว แต่เมื่อ มา คิด ถึง ว่า
เทศบาลในพระราชอาณาเขตจะต้องสร้าง การประปา การไฟฟ้า การสูบน้ำ
ทำโรงงานแข็ง การไปรษณีย์โทรเลข ซึ่งจะรวมได้ว่าเป็นรัฐพาณิชย์ทั่วไปแล้ว
เทศบาลทุกจังหวัดจะต้องมาขอเงินจากธนาคารไปใช้ เมื่อเทศบาลจังหวัด
ได้ คิดคำนวณเห็นแน่ว่าจะได้กำไรมาแต่ยกเบิกมาให้ธนาคาร แน่จนแล้ว จึง
จะได้ตกลงกันมาขอ กู้ยืม ข้างฝ่ายธนาคารเห็นว่าจะมีได้สนับสนุนอยู่ มันคง
ก็จะให้กู้ ไปตามความปรารถนาของจังหวัดต่างๆ

เรื่องที่จะสงเคราะห์ให้คนอนาถาถนุถนอมทางการค้านั้น ธนาคารจะทรง
ทุนให้คนหนึ่งๆ ได้ตั้งแต่ ๑๐๐ บาทขึ้นไป มีเขตคนที่สุดเพียงคนละ ๑,๐๐๐ บาท
จะค่อยตั้งต้นให้ กู้ยืมแต่ในมณฑลกรุงเทพฯ ไปก่อน ไม่ช้าราษฎรความชนบท

เรื่อง ธนาคารแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร ๕๑

เข้าใจการคิดแล้ว ก็จะมาชอกช้ำ จากธนาคาร ซึ่งจะคิดเอาดอกเบี้ย เกินร้อยละ ๗ เพอร์เซ็นต์ครึ่งตอบไม่ได้ เพราะกฎหมายห้าม

ผู้ใดจะชอกเงินจาก ธนาคาร ธนาคาร จะให้กู้ไปได้น้อยเพียง ๒ หรือ ๓ ดีดแล้วแล้วผู้ ทดงชื่อเป็นประกันจนหมดฐานล้มควรถือชื่อ ได้มั่นคง ทำเช่นนี้เชื่อว่าจะไม่เกิดคดีฟ้องร้องกันขึ้นในศาลเป็นอันขาด ธนาคาร จากจำนวนให้กู้ไปรายละเล็กน้อยเท่านั้น ถ้าผู้กู้นำเงินมาส่งคืนไม่ได้ ผู้ รับประกันก็ต้องใช้แทน ทำอย่างเดียวกันกับการตั้งเคราะห์ ที่เขาทำกันอยู่เป็น แบบแผนในประเทศอังกฤษ ซึ่งตกหนักบางคนค้าขายมั่งมีจนกลายเป็นชนบท ขึ้นได้ วิถีที่จะทำนั้น ผู้กู้จะต้องเสียดอกเบี้ยตามสัญญาในชั่วเวลาที่ยืมได้ เอาคืนและดอกเบี้ยมาส่งคืน เมื่อได้ส่งคืนแล้วจึงตั้งคนกู้ยืมกันไปใหม่ จะยก อุทาหรณ์มากกล่าวดังต่อไปนี้.

แม้ค่าเรือจ้าง ๒ แฉวจะต้องการทุนซื้อเรือดำหนึ่งเป็นราคา ๘๐ บาท ต้อง การซื้อสินค้าบรรทุกเรือหนึ่ง ๕๐ บาท จึงจะเข้าพวกเรือขาวชนไปถึงกรุงเก่า แล้วก็ปล่อยเรือออกแล้วเรือขายแก่ชาวเปิดออกไปตามไร่นา เทียวหนึ่งเป็นเวลา ประมาณ ๓๐ วัน เมื่อมาถึงกรุงเทพ ฯ ก็นำคืนเงินและดอกเบี้ยไปส่งนายธนาคาร แล้วก็ตั้งคนทำสัญญากำหนดเวลาไปอย่างที่ทำมาแล้ว นายธนาคารจะต้อง เรียกประกัน คนหนึ่ง หรือสองคน ดังที่ได้ทำมาก่อนมาทำสัญญาใหม่

เมื่อความรู้ เช่นตกต่ำมานานได้แพร่หลายออกไปถึงชาวชนบทแล้ว ผู้ นัก ในการค้าต่างก็จะมาชอกเงิน จนถึงที่สุดธนาคารจะต้องขออนุมัติเพิ่มเติมทุน ขึ้น เป็น คน ๆ ทั่วไป การ ตั้งเคราะห์แก่ คน ธนาคารแหละ ควรจะเป็นความ ปรารถนาของรัฐบาล

ในเรื่องการเงินมีทฤษฎีอย่างหนึ่ง ที่ว่าสร้างสิ่งที่ไม่มียอะไรให้บังเกิด

๔๒ เรื่อง ธนาकरแห่งชาติ ของ พระยาสุริยานุวัตร

ผลเช่นได้ คือต้องใช้ วิชาคำนวณบวกกับลบตามคำราพิชคณิต คือเครื่องหมาย
ต่างกันคูณกันเป็นลบ เครื่องหมายเหมือนกันคูณกันเป็นบวก

-|- X - เป็น - ; - X - เป็น -|- ;
บวก คูณ ลบ เป็น ลบ ; ลบ คูณ ลบ เป็น บวก ;

ยก อูทาหรณ์ ว่า.

นาย ก. ยืมเงินนาย ข. มา ๑๐๐ บาท จึง เป็นอันว่า นาย ก. ไม่มีเงินแล้ว
ยังเข้าเป็นหนี้ นาย ข. ถึง ๑๐๐ บาท ถ้า นาย ข. ยกหนให้ นาย ก. กลับมีทุน ชน
อย่างเก่า ถ้า นาย ข. ไม่ยกให้ นาย ก. ก็ยัง จะเอาทุนนั้นไปใช้ เป็นประโยชน์
ได้ต่อไป เท่ากับว่า นาย ก. สร้างภาระขึ้นจากสิ่งที่ไม่ภาระได้.

ทฤษฎีที่กล่าวมาใช้ ได้ในสรรพสิ่งการค้ายทุกชนิดไป แต่ในเรื่องการ
เชื่อนค่อ (Credit) นั้นเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง สมมติว่า นาย ก. มีทุนอยู่ ๑๐๐ บาท
แล้วยังเข้าเป็นหนี้ นาย ข. อีก ๑๐๐ บาทด้วย ถ้าตามทฤษฎีนี้ก็ต้องเขียนว่า ๐-๑๐๐
แต่ถ้า นาย ข. ยกหนให้ ทรัพย์สินของ นาย ก. ก็ต้องเป็น ๐ แปลว่า นาย ก. ไม่
ต้องเป็นหนี้ ใดต่อไป แต่ถ้า นาย ข. ไม่ยกให้ ทรัพย์สินของ นาย ก. ก็เป็น -๐
คือ นาย ก. ไม่มีทรัพย์สิน แล้ว ยังเข้าเป็นหนี้ นาย ข. อีก ๑๐๐ บาท และตาม
ทฤษฎีของ เศรษฐกิจนั้น ก็ตรงกับว่า เครื่องหมาย ต่างกัน คูณ กัน เป็นลบ
เครื่องหมายเหมือนกัน คูณ กันเป็นบวก เมื่อนับว่าทรัพย์สินของ นาย ก. เป็นหนี้
แล้ว นาย ก. ก็มีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายเงินให้จนให้จึงได้ หรือถ้าจะไม่มีเงินให้หนี้
นาย ข. ก็ต้องยอมตัดสิทธิของตัวเองในพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (Obligation)

ขอให้ดูประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๓ มาตรา ๑๒๒๘ ที่เกี่ยวข้องกับ
หนี้เงินกู้.

